

BIULETYN INFORMACYJNY

POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

1/1998

Drodzy Czytelnicy,

oddajemy – z prośbą o uwagi i refleksje – kolejny numer naszego pisma, drugi w ogóle, a pierwszy w tym roku, przygotowany w formule podobnej do numeru poprzedniego.

Zawiera informacje dotyczące ostatniego roku życia uczelni. Ich zakres jest wypadkową tego, co redakcja chciałaby zamieszczać, i materiałów, które otrzymaliśmy.

Są w numerze informacje o pracach Senatu, o wydarzeniach ważnych dla uczelni, dla wydziałów i dla szeroko rozumianej społeczności akademickiej.

Wspomnienie o rektorze Stanisławie Ziemicim należy do cyklu wspomnień o ludziach, którzy tworzyli uczelnię.

W tym numerze poświęciliśmy dużo uwagi sprawom jakości kształcenia; to – obok rozpoczętej reformy systemu kształcenia – sprawy najważniejsze dla dydaktyki.

Jubileusz czterdziestopięciolecia Wydziału Mechanicznego, rozwój kadry, konferencje naukowe, ale i Juwenalia, koncerty studenckich zespołów i rozgrywki sportowe – to sprawy, którymi żyliśmy. Więcej miejsca na łamach zajęły sprawy Biblioteki Głównej – jest i o jej historii i o przyszłości.

Obok spraw studenckich pojawia się pierwsza, mamy nadzieję, że stała, rubryka poświęcona sprawom sportu.

Nie aspirujemy do pełnego opisu życia uczelni – w dotychczasowym cyklu edycyjnym nie jest to możliwe, ale i to, o czym napisali nasi autorzy daje pewien jej obraz. Już wiemy, że w kolejnym numerze zajmiemy się zagadnieniami dydaktyki i badań naukowych.

Dotychczasowy brak rytmiczności – nie udało się wydawać Biuletynu kwartalnie – przypuszczamy, zmieni się w przyszłym roku akademickim. Liczymy na to, że w nowym roku redakcja okrzepnie organizacyjnie na tyle, żeby już regularnie wydawać kwartalnik.

I jeszcze jedno. Z inspiracji studentów, którzy chcieliby wrócić do tradycji, poszukujemy czapki studenckiej. Wszyscy, których pytaliśmy, pamiętają, że była brązowa. Ale już kolor otoku i sznurka bywa we wspomnieniach różny. Jeśli ktoś z Państwa ma starą czapkę studentów WSI – prosimy o informację na nasz adres.

Redakcja

BIULETYN INFORMACYJNY POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

1/1998

Informacja o pracach Senatu Politechniki Lubelskiej	2–3
Wykaz uchwał Senatu, Wykaz Pism Okólnych, Wykaz zarządzeń Rektora	
Rektor Stanisław Ziemecki (wspomnienie)	4
System Zapewniania Jakości Kształcenia	6
Zasady przyjęć na pierwszy rok studiów	8
Wydarzenia	10
A imię jego czterdzieści i cztery	12
Lista wyróżnionych medalem „Zasłużony dla Politechniki Lubelskiej	
Rozwój i doskonalenie kadry naukowo-dydaktycznej	13
Wydział Mechaniczny	14
Jubileusz Wydziału Wydarzenia	
Wydział Elektryczny	16
Promocje doktorskie Nowe specjalności Konferencje naukowe Koło Naukowe „Napędu i Automatyki”	
Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej	18
Rozwój kadry naukowej Osiągnięcia naukowe Zaszczytne członkostwo Wystąpienia – udział w konferencjach – wyjazdy, czyli gdzie to nas nie było Konferencje naukowe organizowane przez WIBiS Współpraca z Baltic Sea University	
Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki	20
Instytut Fizyki – nowa jednostka w strukturze uczelni Konferencja Wzrostu Kryształów Koło Naukowe Menedżerów Challenge Management Polska 1997	
Biblioteka Główna	22
Kierowniczka Jaka biblioteka? Fakty i liczby Polubić bazy	
Propozycja Politechniki Lubelskiej	25
Jak PL z PL	25
Życie kulturalne studentów i sport	26–32
Juwenalia '98 „Czego nie wiecie o chórze, a boicie się zapytać” oraz słów kilka o sezonie 1997/98 Teatr Tańca Dla dzieci, dla miasta „Gamza” świętowała z Polonią Stary, nowy „Kazik” Bezpieczne głębiny Dwutakt – Wychowanie fizyczne na uczelni Nasz klub	

Informacja o pracach Senatu Politechniki Lubelskiej

Kontynuując informację o pracach Senatu, podajemy ją tym razem w formie skondensowanej – poprzez wyliczenie uchwał podjętych przez Senat w okresie od maja 1997 roku do maja roku bieżącego. Enumeratywne wyliczenie spraw, jakich dotyczą, jest też informacją o tematyce obrad Senatu. Jako ich naturalne uzupełnienie podajemy wydane przez Rektora Zarządzenia i Pisma Okólne.

Redakcja

Wykaz uchwał Senatu Politechniki Lubelskiej

1. Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 maja 1997 r. w sprawie planu rzeczowo-finansowego Politechniki Lubelskiej na 1997 r.
2. Uchwała z dnia 28 maja 1997 r. w sprawie pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania i zasad obliczania godzin dydaktycznych w roku akademickim 1997/98.
3. Uchwała z dnia 28 maja 1997 r. w sprawie rozdziału dotacji KBN na działalność statutową oraz ustalenia wysokości kosztów ogólnych w pracach naukowo-badawczych.
4. Uchwała z dnia 28 maja 1997 r. w sprawie zweryfikowania Bilansu Politechniki Lubelskiej za 1996 r. przez biegłą rewident p. Irenę Koncewicz, b. Kwestor Politechniki Rzeszowskiej.
5. Uchwała z dnia 3 lipca 1997 r. w sprawie zmian w Statucie Politechniki Lubelskiej.
6. Uchwała z dnia 3 lipca 1997 r. w sprawie powołania Instytutu Fizyki w strukturze organizacyjnej Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej.
7. Uchwała z dnia 3 lipca 1997 r. w sprawie zmiany nazwy Katedry Tworzyw Wielkocząsteczkowych na Katedrę Procesów Polimerowych.
8. Uchwała z dnia 3 lipca 1997 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 1996 r.
9. Uchwała z dnia 25 września 1997 r. w sprawie utworzenia funduszu stypendialnego dla studentów przygotowujących się w charakterze asystenta-stażysty do obowiązków nauczyciela akademickiego.
10. Uchwała z dnia 25 września 1997 r. w sprawie wyborów uzupełniających do Senatu.
11. Uchwała z dnia 25 września 1997 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż czterech środków transportu.
12. Uchwała z dnia 30 października 1997 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności PL w roku akademickim 1996/97 i oceny działalności Rektora.
13. Uchwała z dnia 30 października 1997 r. w sprawie uchylecia zapisu § 54 ust. 3 Statutu PL, uchwalonego dnia 3 lipca 1997 r.
14. Uchwała z dnia 30 października 1997 r. w sprawie zasad organizacji, funkcjonowania i finansowania konferencji naukowych, sympozjów i seminariów organizowanych przez jednostki organizacyjne uczelni bądź z ich udziałem.
15. Uchwała z dnia 30 października 1997 r. w sprawie zasad i trybu przyjmowania na studia na rok akademicki 1998/99.
16. Uchwała z dnia 30 października 1997 r. w sprawie darowizny od firmy PHILIPS (komputer z oprzyrządowaniem i oprogramowaniem wartości 40 000 DEM) dla Wydziału Elektrycznego.
17. Uchwała z dnia 30 października 1997 r. w sprawie przekształcenia Zakładu Wydawniczo-Poligraficznego w Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej.
18. Uchwała z dnia 30 października 1997 r. w sprawie przekazania Zarządowi Miasta Lublina darowizny kwoty 100 tys. zł za pokrycie części kosztów wykwaterowania lokatorów z „Dworku” przy ul. Nadbystrzyckiej 38D.
19. Uchwała z dnia 30 października 1997 r. w sprawie przyjęcia darowizny od Zakładów Metalurgicznych „Ursus” w postaci budynków w stanie surowym z wieczystym użytkowaniem gruntu.
20. Uchwała z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie likwidacji Centralnego Laboratorium Budownictwa w WIBiS.
21. Uchwała z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie zmiany nazwy Katedry Obróbki Skrawaniem na Katedrę Obróbki Ubytkowej.
22. Uchwała z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie przekształcenia Katedry Maszyn Górniczych i Wiertniczych w Zakład Projektowania Procesów i Systemów Technologicznych w Katedrze Obróbki Ubytkowej.
23. Uchwała z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie utworzenia w Katedrze Obróbki Ubytkowej Zakładu Mechatroniki.
24. Uchwała z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie zawieszenia wykonania uchwały z dnia 27 lutego 1997 r. w sprawie przeprowadzenia ocen nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Lubelskiej w związku z jej niezgodnością z ustawą o szkolnictwie wyższym.
25. Uchwała z dnia 29 stycznia 1998 r. w sprawie ponownego rozpatrzenia propozycji przeniesienia kierunku „Wychowanie Techniczne” z Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki do Wydziału Mechanicznego.
26. Uchwała z dnia 29 stycznia 1998 r. w sprawie przeznaczenia środków pozabudżetowych z opłat za studia na uzupełnienie niedoboru osobowego funduszu plac.
27. Uchwała z dnia 27 marca 1998 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania finansowego z realizacji badań naukowych za 1997 r.
28. Uchwała z dnia 27 marca 1998 r. w sprawie zmian w „Regulaminie Studiów”.

Wykaz Pism Okólnych

1. Pismo Okólne Nr 3/97 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 3 lipca 1997 r. w sprawie pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania i zasad obliczania godzin dydaktycznych w roku akademickim 1997/98.
2. Pismo Okólne Nr 4/97 z dnia 15 lipca 1997 r. w sprawie określenia zakresu kompetencji i uprawnień Rektora i Prorektorów.
3. Pismo Okólne Nr 5/97 z dnia 30 października 1997 r. w sprawie zasad organizacji konferencji, sympozjów lub seminariów przez jednostki organizacyjne uczelni bądź z ich udziałem.

Wykaz zarządzeń Rektora Politechniki Lubelskiej

1. Zarządzenie Nr R-17/97 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 29 kwietnia 1997 r. w sprawie powołania Komisji Likwidacyjnej.
2. Zarządzenie Nr R-18/97 z dnia 30 kwietnia 1997 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych w Politechnice Lubelskiej.
3. Zarządzenie Nr R-19/97 z dnia 13 maja 1997 r. w sprawie rozliczania kosztów opłat za rozmowy telefoniczne.
4. Zarządzenie Nr R-20/97 z dnia 15 maja 1997 r. w sprawie zasad odpłatności za zajęcia dydaktyczne prowadzone w Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 1997/98.
5. Zarządzenie Nr R-21/97 z dnia 4 czerwca 1997 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 1997/98.
6. Zarządzenie Nr R-22/97 z dnia 30 czerwca 1997 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Politechniki Lubelskiej.
7. Zarządzenie Nr R-23/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie zmian organizacyjnych w wydziałach Politechniki Lubelskiej.
8. Zarządzenie Nr R-24/97 z dnia 9 lipca 1997 r. w sprawie powołania Instytutu Fizyki w strukturze organizacyjnej Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki.
9. Zarządzenie Nr R-25/97 z dnia 20 czerwca 1997 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji o trybie realizowania umów finansowanych z bezosobowego funduszu plac.
10. Zarządzenie Nr R-26/97 z dnia 15 lipca 1997 r. w sprawie powołania Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich oraz Rzeczników Dyscyplinarnych dla Nauczycieli Akademickich.
11. Zarządzenie Nr R-27/97 z dnia 16 lipca 1997 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Pracy Politechniki Lubelskiej.
12. Zarządzenie Nr R-28/97 z dnia 16 lipca 1997 r. w sprawie ustalenia w Politechnice wykazu prac wzbronionych kobietom.
13. Zarządzenie Nr R-29/97 z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych w Politechnice Lubelskiej.
14. Zarządzenie Nr R-30/97 z dnia 18 września 1997 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie trybu realizacji zakupów aparatury, urządzeń, wyposażenia i materiałów.
15. Zarządzenie Nr R-31/97 z dnia 29 września 1997 r. w sprawie powołania komisji rektorskiej do oceny realizacji inwestycji Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.
16. Aneks Nr 1/97 z dnia 7 października 1997 r. do Zarządzenia Nr R-19/97 z dnia 13 maja 1997 r. w sprawie rozliczenia kosztów opłat za rozmowy telefoniczne.
17. Zarządzenie Nr R-32/97 z dnia 10 października 1997 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Politechnice Lubelskiej.
18. Zarządzenie Nr R-33/97 z dnia 15 października 1997 r. w sprawie stawek wynagradzania pracowników Politechniki Lubelskiej i innych osób za zajęcia dydaktyczne wykonywane na rzecz Uczelni na podstawie umów cywilnoprawnych w roku akademickim 1997/98.
19. Zarządzenie Nr R-34/97 z dnia 16 października 1997 r. w sprawie powołania Rady Bibliotecznej.
20. Zarządzenie Nr R-35/97 z dnia 23 października 1997 r. w sprawie powołania Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów, Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów oraz Rzeczników Dyscyplinarnych.
21. Zarządzenie Nr R-36/97 z dnia 24 października 1997 r. w sprawie zmian organizacyjnych w wydziałach Politechniki Lubelskiej.
22. Zarządzenie Nr R-37/97 z dnia 27 października 1997 r. w sprawie powołania Komisji Likwidacyjnej Druków Ścisłego Zarchowania.
23. Zarządzenie Nr R-38/97 z dnia 4 listopada 1997 r. w sprawie podnoszenia kwalifikacji pracowników Politechniki Lubelskiej.
24. Zarządzenie Nr R-39/97 z dnia 5 listopada 1997 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki.
25. Zarządzenie Nr R-40/97 z dnia 5 listopada 1997 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej dla udzielania zamówień publicznych.
26. Zarządzenie Nr R-41/97 z dnia 18 listopada 1997 r. w sprawie trybu przeprowadzenia oceny działalności katedr.
27. Zarządzenie Nr R-42/97 z dnia 2 grudnia 1997 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji dotyczącej gospodarki kasowej.
28. Aneks Nr 1/97 z dnia 17 listopada 1997 r. do Zarządzenia Nr R-29/97 z dnia 3 września 1997 r. w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych w Politechnice Lubelskiej.
29. Zarządzenie Nr R-43/97 z dnia 19 grudnia 1997 r. w sprawie powołania Komisji ds. likwidacji odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej.
30. Aneks Nr 1/97 z dnia 15 grudnia 1997 r. do Zarządzenia Nr R-40/97 z dnia 5 listopada 1997 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do udzielania zamówień publicznych.
31. Zarządzenie Nr R-44/97 z dnia 22 grudnia 1997 r. w sprawie z w sprawie zmian organizacyjnych w wydziałach Politechniki Lubelskiej.
32. Zarządzenie Nr R-1/98 z dnia 9 stycznia 1998 r. w sprawie restrukturyzacji Zakładu Poligraficzno-Wydawniczego Politechniki Lubelskiej.
33. Aneks Nr 1/98 z dnia 7 stycznia 1998 r. do Zarządzenia Nr R-5/97 z dnia 6 lutego 1997 r. w sprawie rozkładu czasu pracy i udzielania dodatkowych dni wolnych od pracy dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.
34. Zarządzenie Nr R-2/98 z dnia 21 stycznia 1998 r. w sprawie powołania Komisji do spraw dodatków za pracę w warunkach szkodliwych.
35. Zarządzenie Nr R-3/98 z dnia 21 stycznia 1998 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.
36. Zarządzenie Nr R-4/98 z dnia 19 lutego 1998 r. w sprawie trybu przeprowadzania oceny działalności katedr.
37. Zarządzenie Nr R-5/98 z dnia 9 marca 1998 r. w sprawie powołania Rady Instytutu Fizyki.
38. Zarządzenie Nr R-6/98 z dnia 12 marca 1998 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej na I rok studiów dziennych i zaocznych w roku akademickim 1998/99.
39. Zarządzenie Nr R-7/98 z dnia 16 marca 1998 r. w sprawie powołania Rady Jakości Kształcenia.
40. Zarządzenie Nr R-8/98 z dnia 20 kwietnia 1998 r. w sprawie stawek wynagradzania za ponadwymiarowe godziny dydaktyczne.
41. Zarządzenie Nr R-9/98 z dnia 27 kwietnia 1998 r. w sprawie powołania komisji rektorskiej ds. restrukturyzacji systemu finansowego Politechniki Lubelskiej.
42. Zarządzenie Nr R-10/98 z dnia 12 maja 1998 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Programu SOKRATES-ERASMUS.

Rektor

Stanisław Ziemecki

Wspomnienie

Wszelkie rocznice skłaniają do refleksji i przypomnienia faktów oraz ludzi, którzy te fakty tworzyli. W czterdziestą piątą rocznicę powstania Politechniki Lubelskiej, za zaszczytną powinność uznaję przybliżenie biografii i osiągnięć prof. dr. hab. Stanisława Ziemeckiego, pierwszego Rektora Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej – poprzedniczki obecnej Politechniki.

Prof. Stanisław Ziemecki urodził się 11 kwietnia 1881 roku w Warszawie (na Pradze) w rodzinie inteligenckiej. Jego dziadek i ojciec – Maurycy Landau, byli uznanymi, praktykującymi lekarzami. Matka, Dorota z domu Winkelhaus, zajmowała się domem i nigdy nie pracowała zawodowo.

W roku 1898 ukończył z odznaczeniem (srebrny medal i nagroda) ośmioklasowe Gimnazjum Filologiczne im. M. Reja w Warszawie i, chcąc kontynuować tradycje rodzinne, podjął studia medyczne w Uniwersytecie Warszawskim. Szybko zorientował się, że jego zainteresowania wykraczają poza medycynę i w trakcie drugiego roku studiów przeniósł się na Wydział Przyrodniczy.

Studia w zakresie fizyki skończył z bardzo dobrym wynikiem w 1904 roku, a pracę dyplomową dotyczącą własności optycznych kryształów dwuosiowych zrealizował pod kierunkiem G. Wulffa – wybitnego krytalografa pochodzenia rosyjskiego. Praca ta stanowiła podstawę nadania mu stopnia kandydata nauk przyrodniczych. Studia w zakresie matematyki, mechaniki i fizyki kontynuował na Uniwersytecie Genewskim, a następnie w Getyndze, gdzie powstała jego pierwsza poważna praca naukowa na temat magnetycznego skręcania płaszczyzny polaryzacji w promieniowaniu ultrafioletowym.

Po powrocie do kraju w 1908 roku podjął pracę jako nauczyciel fizyki w Gimnazjum im. M. Reja, które sam wcześniej ukończył. W roku 1909 objął stanowisko etatowego profesora i kierownika laboratorium w Szkole Mechaniczno-Technicznej H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie. W roku 1920 powierzono mu zorganizowanie nauczania fizyki w SGGW w Warszawie, gdzie, początkowo jako docent, a następnie profesor tytularny, pracował aż do wybuchu II wojny światowej.

Stopień doktora filozofii uzyskał w roku 1926 na Wydziale Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego, a doktora habilitowanego w roku 1931 na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. W latach dwudziestych

i trzydziestych prowadził szczególnie intensywne badania eksperymentalne, wykazał również wyjątkową wręcz aktywność publikacyjną. Wyniki swoich badań publikował w czasopismach polskich (Biuletyn Akademii Umiejętności, Acta Physica Polonica) i międzynarodowych (Nature, Philosophical Magazine, Zeitschrift für Physik, Physikalisches Zeitschrift).

Podjmował problematykę oryginalną i uzyskiwał rezultaty szeroko dyskutowane i cytowane. Jako pierwszy w Polsce prowadził badania zjawiska magnetycznego skręcania płaszczyzny polaryzacji, odkrył i objaśnił zjawisko jarzenia się par rtęci pod wpływem promieniowania rentgenowskiego, istotnie przybliżył zrozumienie powstawania widm pasmowych, wykazał, iż występowanie zjawiska Ramana jest niezależne od opalescencji w punkcie krytycznym. Przeprowadził też bardzo nowatorskie obserwacje promieniowania jądrowego w atmosferze oraz absorpcji promieniowania kosmicznego, a wraz z K. Jodko-Narkiewiczem i Z. Burzyńskim wysunął pionierski plan lotu naukowego

balonem do granic troposfery (1936). Plan, który był bliski realizacji, nie powiódł się ostatecznie z całkiem przypadkowych powodów.

Do ważniejszych opracowań zwartych, opublikowanych w tym okresie, należy niewątpliwie zaliczyć: dwutomowe dzieło „Dzieje rozwoju fizyki” omawiające historię optyki i budowy materii (1931), podręcznik „Przyroda nieożywiona” (1934, wspólnie z A. Dmochowskim), książki naukowe: „Budowa materii” (1931) i „Promieniowanie i materia” (1932, wspólnie ze Sz. Szczeniowskim) oraz wiele innych prac o charakterze popularyzatorskim.

W okresie okupacji był poszukiwany i musiał się ukrywać, pomimo to brał udział w tajnym nauczaniu w Warszawie, a następnie w Rzędowicach i w Garbatce. W tym czasie opracował podręcznik fizyki doświadczalnej dla przyrodniczych i technicznych szkół akademickich. Niestety, wydawca przygotowujący druk został zamordowany, a jego dom i maszynopisy spalone.

Po powołaniu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie profesorowi Ziemeckiemu zaproponowano organizację Katedry Fizyki Doświadczalnej, która stanowiła dobry początek funkcjonującego obecnie dużego Instytutu Fizyki. W środowisku lubelskim prof. Ziemecki odegrał znaczącą rolę jako nauczyciel i wychowawca całej plejady naukowców, liczących się w kraju i w świecie. Zainicjował i nadał kierunek badaniom fotoefektu w świetle kołowo i eliptycznie spolaryzowanym, termodyfuzji i fizyki cząsteczkowej, badaniom z zakresu spektrometrii masowej i fizyki ciała stałego. W „okresie lubelskim” także wiele publikował, m.in.: „Pierwsze wiadomości z fizyki chemii” (1948, wspólnie z A. Dmochowskim), podręcznik „Fizyka” (1949), książki: „Świat widzialny i niewidzialny” (1947) i „O prawach przyrody” (1951) oraz liczne artykuły. Po śmierci prof. Ziemeckiego ukazały się dwa podręczniki: „Nauka o przyrodzie” i „Wiadomości o przyrodzie” (1964, wspólnie z H. Obieziarską).

Prof. Stanisław Ziemecki był ceniony jako wspianiały wykładowca i popularyzator wiedzy, a jego podręczniki cieszyły się dużym uznaniem (podczas okupacji od aresztowania uratował go agent policji, którego dzieci uczyły się z podręczników profesora i uważały je, podobnie jak ich rodzice, za bardzo ciekawe). Popularyzację nauki traktował jako jeden z ważniejszych obowiązków nauczycieli akademickich; sam angażował się w tę działalność z dużym poświęceniem, organizując m.in. systematyczne dyskusje z tzw. nowatorami produkcji oraz wygłaszając przez ponad pięć lat powszechne wykłady uniwersyteckie. Był członkiem TNW, członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Fizycznego (1919) oraz długoletnim przewodniczącym Oddziałów tego towarzystwa – najpierw w Warszawie, a następnie w Lublinie.

Od 1945 roku grupa inżynierów skupiona w Lubelskim Oddziale Naczelnej Organizacji Technicznej, a głównie: Stanisław Podkowa, Włodzimierz Ginko, Leonid Kacejko, Mieczysław Krzywicki, Brunon Wilczewski i kilku innych czyniła usilne starania o utworzenie uczelni technicz-

nej. Po ośmiu latach starań, 13 maja 1953 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę o utworzeniu Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej. Minister Szkolnictwa Wyższego w dniu 16 maja powierzył Stanisławowi Podkowie obowiązki „organizatora Uczelni”, niedługo po tym powołał prof. Ziemeckiego na pierwszego rektora. Jest oczywiste, że o nominacji tej przesądziło duże doświadczenie naukowe, dydaktyczne i organizatorskie wyniesione zwłaszcza z Mechaniczno-Technicznej Szkoły Wawelberga i Rotwanda (od 1918 roku przemianowanej w Państwową Szkołę Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda) oraz z uczelni zagranicznych, w których prof. Ziemecki przebywał. Nie mniejszy wpływ miał także fakt, że w tym czasie prof. Ziemecki był powszechnie traktowany jako wybitny przyrodnik, niekwestionowany autorytet naukowy i moralny.

Cały swój wysiłek, od początku zarządzania Szkołą, kierował na tworzenie podstaw struktur i założeń kształceniowych. Pełniąc równocześnie funkcję kierownika Zespołu Katedry Fizyki Wydziału Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego UMCS, udostępnił studentom Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej sale i laboratoria dydaktyczne służące kształceniu fizyków. Wspólnie ze Stanisławem Podkową, ówczesnym dziekanem jedynego Wydziału Mechanicznego, tworzył podstawy organizacyjne i materialne przyszłej Wyższej Szkoły Inżynierskiej (od 1965) i Politechniki (od 1977).

Nagła śmierć 19 stycznia 1956 roku przerwała realizację tego ostatniego w życiu prof. Ziemeckiego wyzwania, jego wielkich planów i nadziei związanych z rozwojem Uczelni. Pochowany został w Lublinie na cmentarzu przy ulicy Lipowej. Jego portret olejny, wykonany przez Amelię Kwiatkowską, wisi w sali posiedzeń Senatu Politechniki Lubelskiej w dawnym pałacu Sobieskich. Jego imieniem nazwano największą aulę Instytutu Fizyki UMCS w gmachu przy placu Marii Curie-Skłodowskiej 5 (1972).

Pozostał w pamięci społeczności środowiska lubelskiego jako wspianiały organizator nauki i kształcenia, wybitny uczony i szlachetny człowiek. Należał do uczonych wyznających zasadę, że nauka swymi zainteresowaniami powinna obejmować również problematykę ludzkich wartości. By odpowiadała nie tylko na pytania „jak?” ale także „po co?”. Uważał, że uczony powinien w pewnym zakresie potrafić przewidywać przyszłość i umieć doradzać, co robić, żeby coś osiągnąć, a równocześnie unikać zasadniczych zagrożeń. Był człowiekiem naprawdę zaciekawionym światem i życiem, unikającym sytuacji oczywistych, dających się wprost przewidzieć.

Był dwukrotnie żonaty; w małżeństwie z Bronisławą miał córkę Wandę (ur. w 1915 r., ekonomistkę), w małżeństwie z Anną Zofią miał syna Stanisława Bogdana (ur. w 1937 r., chemika) i córkę Elżbietę (ur. w 1944 r., lekarza pulmonologa).

Edward Śpiewła

System Zapewniania Jakości Kształcenia

Problem jakości kształcenia staje się coraz bardziej zrozumiały i stanowi przedmiot intensywnych prac w większości polskich uczelni. Jakość kształcenia powinna być osiągnięta przez System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK), który jest sformalizowanym mechanizmem postępowania obejmującym:

- a) formułowanie „profilu” absolwenta (odpowiedź na pytanie, jacy specjaliści mają być kształceni),
- b) projektowanie programu studiów,
- c) projektowanie procesu kształcenia,
- d) analizę możliwości realizacji programów studiów,
- e) nadzorowanie przebiegu kształcenia.

Wymienione zadania zawsze były przedmiotem wielu dyskusji Komisji Dydaktycznych Rad Wydziałów oraz Senatu. Dla ich rozwiązania i unormowania podejmowane były różne decyzje oraz tworzone zapisy w regulaminach. Czym zatem ma różnić się SZJK formułowany przez normy ISO serii 9000 od działań dotychczasowych? Wielu sceptyków uważa wręcz, że kryjąca się za SZJK formalizacja jest zbędną biurokracją.

SZJK według standardów ISO 9000 nie neguje dobrych i sprawdzonych rozwiązań. Zwraca natomiast uwagę na te elementy, które przyczyniają się do osiągnięcia jakości kształcenia zdefiniowanych w programach studiów, wymagając jednoznacznego ich udokumentowania. SZJK nie musi wiązać się z nadmierną formalizacją. Elementy decydujące o jakości kształcenia powinny być zapisane w jednoznacznych procedurach i instrukcjach, powinny być znane wszystkim pracownikom i przestrzegane przez nich. Warto zauważyć, że liczba procedur normujących SZJ w przedsiębiorstwie zazwyczaj nie przekracza trzydziestu.

SZJK powinien gwarantować jednoznaczne postępowanie, bazujące na faktach, a nie subiektywnych odczuciach. Prócz tej strony formalnej SZJK wymaga zmiany filozofii postępowania, której istotą jest strategia zapobiegania (profilaktyka) przeciwstawiająca się działaniom inspekcyjnym (kontrolnym). Specjaliści zajmujący się jakością podkreślają, że jakości nie można poprawić przez działania kontrolne, które co najwyżej umożliwiają ocenę stanu jakości. Postępowanie takie jest bardzo pracochłonne, a co za tym idzie – kosztowne.

W przedsiębiorstwach ocena jakości jest powierzana operatorom i przesuwana do procesów technologicznych. Zadaniem operatorów jest też inicjowanie działań korygujących. Analogiczne rozwiązania powinny pojawić się w procesie kształcenia. Ocena postępów kształcenia powinna być dokonywana indywidualnie przez studentów, a także podczas pracy zespołowej nadzorowanej przez nauczycieli. Zespołowość pracy jest kolejnym ważnym elementem w kształtowaniu jakości. Wiele problemów, które stanowią trwały element wielu dyskusji, występuje w powiązaniach między poszczególnymi dyscyplinami.

Rozwiązanie podstawowych zadań SZJK jest procesem wymagającym wielu kompromisów. Należy wykorzystać doświadczenia zebrane przez wiele organizacji, zapisane w zaleceniach norm ISO serii 9000 lub też standardach QS 9000, oraz stosować narzędzia wspomagające złożone procesy de-

cyzyjne (np. Team Oriented Problem Solving, Quality Function Deployment, Failure Mode Effects and Analysis).

SZJK widziany jest przez władze uczelni jako system, który dostarcza wielu cennych informacji o znaczeniu strategicznym. Sprawne zarządzanie uczelnią oraz nadzorowanie procesu kształcenia, który jest jej istotą, wymaga pewnej formalizacji i sprawnego obiegu informacji. Stosowane tradycyjnie informacje o jakości kształcenia w postaci ocen semestralnych nie mogą być podstawą do efektywnych decyzji korygujących proces kształcenia. W chwili obecnej proces kształcenia przebiega „w torze otwartym” i oceniana jest, głównie metodami inspekcyjnymi, jakość wynikowa. Jest to mało skuteczne i dość kosztowne rozwiązanie. Jeżeli uznamy, że oceny wynikowe są niewystarczające, to musimy określić bardziej skuteczne, bieżące miary oceny jakości kształcenia.

SZJK prowadzić ma w założeniach do poprawy jakości kształcenia oraz wzrostu efektywności działań, których miernikiem są koszty. Już w pierwszym okresie wprowadzenia systemu jakości koszty jakości (koszty wszelkich strat wynikających z pomyłek) ulegają istotnemu obniżeniu.

Uczelnia należy do największych organizacji funkcjonujących na rynku. Porównanie obiegu informacji w przedsiębiorstwie ze stanem w uczelni wypada na niekorzyść uczelni.

Wymagania w zakresie jakości kształcenia

Systemy Zapewniania Jakości Kształcenia nie są wymogiem obowiązującym. W krajach rozwiniętych SZJK budowane są przede wszystkim dla osiągnięcia jednolitych standardów kształcenia i obniżenia kosztów. Zespół pracujący nad nowelizacją ustawodawstwa szkolnictwa wyższego w założeniach reformy prawa o szkolnictwie wyższym (wrzesień 1997) definiując „studia wyższe i ich rodzaje”, zaproponował powołanie instytucji o nazwie „Akademicka Komisja Akredytacyjna” (AKA).

Zadaniem AKA ma być ocena systemu jakości nauczania i związanego z nim systemu akredytacji. Powołanie AKA argumentowane jest brakiem efektywnych mechanizmów kontroli jakości kształcenia i poziomu wydawanych dyplomów przy jednoczesnym występowaniu zjawisk mających negatywny wpływ na jakość kształcenia. Do zjawisk negatywnych zaliczane są:

- żywiołowy proces powstawania uczelni niepaństwowych,
- ogromny wzrost liczby studentów na popularnych kierunkach studiów i wynikający stąd brak możliwości zapewnienia właściwych warunków studiowania,
- nierównoważność oferowanego wykształcenia, występująca szczególnie ostro w przypadku studiów zaocznych,
- nadmierny wzrost w uczelniach państwowych odpłatnych form studiów kosztem podstawowej, bezpłatnej, formy studiów dziennych,
- zatrudnianie kadry nauczającej jednocześnie w kilku uczelniach w związku z niskim poziomem wynagrodzeń.

Podstawowym celem działalności AKA będzie: ustanowienie właściwych standardów edukacyjnych, włączając w to

powiązanie kształcenia z prowadzeniem badań naukowych, oraz ocena jakości kształcenia w szkołach wyższych i wpływanie na podnoszenie tej jakości.

Przewidywane zadania AKA to:

- a) określenie warunków koniecznych, jakie musi spełnić uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunek studiów i nadawać stopnie magistra lub licencjata,
- b) określenie standardów edukacyjnych, rozumianych jako zestawy warunków, których spełnienie zapewnia prawidłową realizację procesu dydaktycznego i właściwy poziom nadawanych stopni, w zależności od kierunku i rodzaju studiów,
- c) rozpatrywanie wniosków o uruchomienie w uczelni kierunku studiów znajdującego się na liście głównych kierunków studiów RG i przekazywanie opinii do MEN,
- d) opiniowanie wniosków o utworzenie w danej uczelni kierunku studiów nie umieszczonego na liście głównych kierunków studiów i przekazywanie sprawy do RG,
- e) rozpatrywanie wszelkich wniosków dotyczących tworzenia i funkcjonowania uczelni ponadpodstawowych i przekazywanie opinii do MEN.

Sprawą najważniejszą dla uczelni jest procedura AKA, służąca ocenie wewnętrznej, dotyczącej jakości kształcenia. W tym celu zostanie opracowany stosowny regulamin, zawierający zasady i szczegółowy tryb przeprowadzania oceny jakości kształcenia i udzielania akredytacji. Akredytacja uczelni uzależniona ma być również od liczby własnej kadry profesorów i doktorów habilitowanych, poziomu prac naukowych o tematyce zgodnej z działalnością dydaktyczną oraz od rozwoju młodej kadry naukowej.

Założenia reformy prawa o szkolnictwie wyższym nie wymagają, by w uczelni istniał certyfikowany SZJK. Konieczność spełnienia wymagań AKA potwierdza celowość utworzenia w uczelni SZJK. Pojawiają się już propozycje przepisów regulujących działalność zespołów AKA dla poszczególnych grup kierunków studiów.

W propozycjach pragmatyki wyróżnione zostały następujące zagadnienia:

- a) wymagania zapewniające podstawowe standardy kształcenia:
  - liczba i kwalifikacje nauczycieli akademickich,
  - zależność między liczbą studentów i liczbą nauczycieli akademickich,
  - liczba godzin programowych obejmujących minima przewidziane na poszczególne przedmioty nauczania,
  - treści programowe dla każdej dyscypliny,
  - pomoce dydaktyczne (wyposażenie laboratoriów, techniki komputerowe, itp.),
  - dostęp do biblioteki i księgozbiorów,
  - dostęp do zajęć praktycznych,
  - rodzaj badań naukowych wykonywanych w uczelni;
- b) zasady i efekty wewnętrznej kontroli jakości:
  - ocena zajęć nauczycieli dokonywana przez studentów,
  - ocena innych zajęć prowadzonych w uczelni,
  - podejmowane działania korygujące,
  - polityka uczelni w promowaniu dobrych nauczycieli;
- c) organizacja procesu dydaktycznego:
  - liczba i wielkość sal wykładowych, sal ćwiczeniowych i laboratoriów,

- dzienny rozkład wykładów i ćwiczeń,
  - dostęp do materiałów nauczania (skrypty, konspekty, treści wykładów),
  - indywidualne programy studiów,
  - stosowanie punktów kredytowych,
  - sprawność studiów wyrażona stosunkiem absolwentów do liczby studentów, którzy nie zaliczyli roku,
  - organizacja praktyk,
  - wkład studentów w proces kształcenia i treści programu;
- d) jakość kształcenia i badań naukowych:
    - metody nauczania,
    - liczba i jakość przedmiotów nadobowiązkowych,
    - liczba i rodzaj dyscyplin humanistycznych,
    - poziom nauczania języków obcych,
    - udział wybitnych naukowców w procesie kształcenia,
    - kategoria wydziału oceniana przez KBN;
  - e) współpraca międzynarodowa:
    - udział studentów i nauczycieli w wymianie międzynarodowej,
    - międzynarodowa współpraca badawcza,
    - udział studentów w praktykach zagranicznych,
    - organizacja nauczania w języku obcym,
    - organizacja międzynarodowych konferencji naukowych;
  - f) finansowe aspekty procesu kształcenia:
    - przybliżony koszt studiów (na jednego studenta),
    - koszty badań związanych z procesem kształcenia,
    - pomieszczenia dydaktyczne pozostające w gestii uczelni;
  - g) aspekty życia studenckiego:
    - dostępność domów akademickich,
    - dostępność do stołówki, barów, kawiarni,
    - ochrona zdrowia,
    - pomoc finansowa.

Formułowane przez AKA wymagania mają charakter statystyczny. Żadna z propozycji w przytaczanych dokumentach, podobnie jak to jest w normach ISO serii 9000, nie nawiązuje do strony merytorycznej SZJK. Dlatego też uczelnie muszą wypracować własne rozwiązania, które zagwarantują spełnienie wymagań, a także przyczynią się do umocnienia ich pozycji i do rozwoju, do wypełniania ich misji kształcenia w regionie.

Działania podejmowane w Politechnice Lubelskiej

Działania mające na celu poprawę jakości kształcenia w Politechnice Lubelskiej zostały podjęte dość wcześnie. Już na początku 1997 r. rektor powołał dr. hab. inż. Stanisława Płaskę, prof. PL, na Pełnomocnika ds. Systemu Oceny Jakości Kształcenia. Do zadań pełnomocnika należy:

- 1) koordynacja prac zespołu przygotowującego projekt systemu oceny jakości kształcenia w Politechnice Lubelskiej,
- 2) współpraca z dziekanami wydziałów oraz zespołami przygotowującymi projekt reformy systemu kształcenia,
- 3) opracowanie harmonogramu prac nad tworzeniem systemu oceny jakości kształcenia i nadzór nad jego realizacją,
- 4) bieżące informowanie władz uczelni o postępie prac nad tworzeniem systemem.

Na początku 1997 roku pełnomocnik opracował syntetyczne materiały przybliżające problem jakości kształcenia. Są to:

dokończenie na str. 32

Zasady przyjęć na pierwszy rok studiów w Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 1998/1999

OGÓLNE ZASADY PRZYJĘĆ

1. Politechnika Lubelska dokonuje przyjęć na pierwszy rok studiów dziennych i zaocznych w ramach limitów miejsc ustalanych dla poszczególnych kierunków studiów przez Rektora Politechniki.
2. Przyjmowanie kandydatów na studia odbywa się na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego, które może mieć formę egzaminu, testu, rozmowy kwalifikacyjnej, ustalonych średnich ocen ze świadectwa dojrzałości, sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, bądź też składać się z kilku różnych form jednocześnie. Szczegółowe zasady postępowania kwalifikacyjnego na poszczególne kierunki studiów podane są w drugiej części tej informacji.
3. Postępowanie kwalifikacyjne na pierwszy rok studiów ma charakter konkursowy i przeprowadza się je z wykorzystaniem następującej skali ocen od: celujący – 6,0 do niedostateczny –1,0 lub przy zastosowaniu odpowiedniego systemu punktowego. Zakres egzaminów wstępnych będzie się ograniczał do treści programów obowiązujących w liceum ogólnokształcącym o profilu ogólnym.
4. W postępowaniu kwalifikacyjnym na studia, prowadzonym na podstawie średniej ocen z wybranych przedmiotów ze świadectwa dojrzałości, w przypadku występowania z przedmiotu ocen podwójnych lub potrójnych do obliczeń będą brane średnie tych ocen.
5. Kandydaci, którzy otrzymali pozytywne oceny w postępowaniu kwalifikacyjnym, a nie zostali przyjęci na pierwszy

rok studiów wybranego kierunku, mogą ubiegać się o przyjęcie na inny kierunek studiów.

6. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia wnoszą opłatę w wysokości ustalonej przez Rektora. Opłata nie podlega zwrotowi.
7. Udział w zajęciach dydaktycznych na studiach zaocznych jest odpłatny; studenci studiów dziennych ponoszą opłaty za zajęcia dydaktyczne powtarzane z powodu niezadowalających wyników w nauce. Wysokość opłat ustala Rektor.

Wymagane dokumenty:

1. podanie na ustalonym formularzu wraz z życiorysem kandydata,
2. świadectwo dojrzałości,
3. 4 fotografie legitymacyjne,
4. orzeczenie lekarskie stwierdzające u kandydata brak przeciwwskazań do studiowania na wybranym kierunku studiów,
5. pokwitowanie wniesienia opłaty rekrutacyjnej na konto: Politechnika Lubelska, Bank Depozytowo-Kredytowy SA III o/Regionalny Lublin, 10701281-617758-2221-0100 z dopiskiem „Opłata rekrutacyjna”.

Szczegółowych informacji w sprawie zasad i trybu przyjmowania na studia w roku akademickim 1998/99 udziela Dział Nauczania i Toku Studiów (w rektoracie przy ul. Bernardyńskiej 13, tel. 53-222-01 do 5 w. 32 i 51) oraz sekretariaty i dziekanaty poszczególnych wydziałów.

KRYTERIA KWALIFIKACJI NA STUDIA W POLITECHNICIE LUBELSKIEJ W ROKU AKADEMICKIM 1998/1999

Kierunek – specjalność
(system i rodzaj studiów)

Kryteria przyjęć
(forma, przedmioty)

BUDOWNICTWO (dM, zZ)

- budownictwo ogólne (zZ)
- drogi, ulice i lotniska (dM)
- konstrukcje budowlane i inżynierskie (dM)
- ochrona zabytków architektury i urbanistyki (dM)
- technologia i organizacja budownictwa (dM)
- urządzenia sanitarne (dM)

Studia dzienne

Egzamin ustny z matematyki i fizyki oraz średnia ocen ze świadectwa dojrzałości z matematyki, fizyki i języka obcego.

Podział na specjalności nastąpi po drugim roku studiów.

Studia zaoczne

Ustny sprawdzian z matematyki.

ELEKTROTECHNIKA (dM, dZ, zZ, zMU)

- elektroenergetyka (dM)
- elektromagnetyczne urządzenia i technologie (dZ)
- informatyka w elektrotechnice (dZ)
- inżynierskie zastosowania informatyki (dM, zMU)
- przetwarzanie i użytkowanie energii elektrycznej (dM, zZ)

Studia dzienne

1. Rozmowa kwalifikacyjna z matematyki i fizyki oraz średnia ocen z tych przedmiotów ze świadectwa dojrzałości.

2. Z rozmowy kwalifikacyjnej zwolnieni będą kandydaci, którzy zdali egzamin dojrzałości z matematyki lub fizyki w wybranych szkołach średnich.

3. Z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego określonego w p.1 mogą być przyjęci kandydaci ze średnią ocen na świadectwie dojrzałości z matematyki i fizyki 4,0 i więcej.

Studia zaoczne i magisterskie uzupełniające

Na podstawie złożonych dokumentów. Po przekroczeniu limitu miejsc na studia zaoczne – konkurs uwzględniający średnią ocen ze świadectwa dojrzałości z matematyki i fizyki; na studia magisterskie uzupełniające – konkurs ocen z dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia.

Kierunek – specjalność (system i rodzaj studiów)	Kryteria przyjęć (forma, przedmioty)
MECHANIKA I BUDOWA MASZYN (dM, dZ, zZ, zMU) • maszyny i urządzenia przemysłu spożywczego (dM, dZ) • przetwórstwo tworzyw wielkocząsteczkowych (dM, dZ) • samochody i ciągniki (dM, dZ, zZ, zMU) • technologia maszyn (dM, dZ, zZ, zMU)	<u>Studia dzienne</u> 1. Rozmowa kwalifikacyjna-ustny sprawdzian z matematyki oraz średnia ocen ze świadectwa dojrzałości z matematyki, fizyki i języka obcego. 2. Z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego określonego w p.1 do 50% limitu, kandydaci : a) którzy na egzaminie dojrzałości zdawali matematykę i fizykę i otrzymali średnią ocen z tych przedmiotów co najmniej 3,5 (z każdego przedmiotu nie mniej niż 3,0), b) ze średnią ocen ze świadectwa dojrzałości z matematyki, fizyki i języka obcego co najmniej 4,0, c) którzy zdali egzamin dojrzałości z matematyki w wybranych szkołach średnich i otrzymali ocenę co najmniej 3,0 oraz mają średnią ocen z matematyki, fizyki i języka obcego co najmniej 3,33. <u>Studia zaoczne i magisterskie uzupełniające</u> Na podstawie złożonych dokumentów. Po przekroczeniu limitu miejsc na studia zaoczne – konkurs uwzględniający średnią ocen ze świadectwa dojrzałości z matematyki, fizyki i języka obcego; na studia magisterskie uzupełniające – konkurs ocen z dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia.
OCHRONA ŚRODOWISKA (dM, dZ, zZ) • ochrona powierzchni ziemi i utylizacja odpadów (dM, zZ) • ogrzewnictwo, wentylacja i ochrona powietrza (dM, zZ) • technologia wody ścieków i odpadów (dM, zZ) • zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków (dM, zZ)	<u>Studia dzienne</u> 1. Do wysokości 70% limitu miejsc – konkurs uwzględniający średnią ocen ze świadectwa dojrzałości z matematyki, chemii i języka angielskiego. 2. Egzamin ustny z matematyki i chemii oraz suma punktów za średnie ocen ze świadectwa dojrzałości z tych przedmiotów oraz języka obcego. <u>Studia zaoczne</u> Na podstawie złożonych dokumentów. Po przekroczeniu limitu miejsc – konkurs uwzględniający średnią ocen ze świadectwa dojrzałości z matematyki i chemii.
WYCHOWANIE TECHNICZNE (dM, zZ, zM, zMU) • elektronika z informatyką (dM, zM) • elektrotechnika z zastosowaniem komputerów (zZ) • fizyka z elektroniką (dM, zM, zZ) • informatyka w szkole (dM, zM) • ogólnotechniczna z informatyką (dM, zM, zMU) • ogólnotechniczna z zastosowaniem komputerów (zZ) • zarządzanie szkołą (dM, zM) • zastosowanie komputerów w szkole (zZ)	<u>Studia dzienne</u> 1. Do 30% limitu miejsc – konkurs uwzględniający średnią ocen (co najmniej 4,0) ze świadectwa dojrzałości z matematyki, fizyki, języka polskiego i języka obcego 2. Pozostałe 70% – egzamin ustny z matematyki i fizyki oraz rozmowa kwalifikacyjna sprawdzająca predyspozycje kandydata do wykonywania zawodu nauczyciela. <u>Studia zaoczne magisterskie</u> Rozmowa kwalifikacyjna z matematyki lub fizyki oraz rozmowa sprawdzająca predyspozycje kandydata do wykonywania zawodu nauczyciela. <u>Studia zaoczne – licencjat</u> Nauczyciele na podstawie skierowań kuratorów oświaty. Pozostali kandydaci: rozmowa sprawdzająca predyspozycje kandydata do wykonywania zawodu nauczyciela. <u>Studia zaoczne magisterskie uzupełniające (po licencjacie)</u> Rozmowa kwalifikacyjna.
ZARZĄDZANIE I MARKETING (dM, zM, zMU)	<u>Studia dzienne</u> Do 30% limitu miejsc – konkurs uwzględniający średnią ocen (co najmniej 4,0) ze świadectwa dojrzałości z matematyki, fizyki, języka polskiego i języka obcego. Pozostałe 70% – pisemny sprawdzian z matematyki i fizyki. <u>Studia zaoczne magisterskie</u> Rozmowa kwalifikacyjna z matematyki lub fizyki oraz rozmowa sprawdzająca uzdolnienia kierunkowe kandydata na podstawie przedmiotu wiedza o społeczeństwie. <u>Studia zaoczne magisterskie uzupełniające</u> Dyplom inżyniera.

Przyjęte oznaczenia: d – studia dzienne, z – studia zaoczne, M – studia magisterskie,

Z – studia zawodowe (inżynierskie i licencjackie), MU – studia magisterskie uzupełniające

Uwaga: Utworzenie specjalności nastąpi po zgłoszeniu się odpowiedniej liczby kandydatów.

Rekrutacja na studia zaoczne (do 50% limitu miejsc) odbywać się będzie również na podstawie sprawdzianów przeprowadzanych na zakończenie tzw. semestru zerowego.

Terminarz: składanie dokumentów do **20 czerwca 1998 r.;**

rozpoczęcie postępowania kwalifikacyjnego **25 czerwca 1998 r.**

Wydarzenia

maj 1997

W czterdziesta czwartą rocznicę utworzenia Politechniki Lubelskiej odbyły się po raz pierwszy, po sześcioletniej, przerwie studenckie Juwenalia. Dużo się działo. Były koncerty, dyskoteki i zawody sportowe. Jednym słowem – coś dla ciała i dla ducha. Ostatni raz przed nadchodzącą sesją.

czerwiec 1997

Pierwsza ogólnouczelniana uroczysta promocja doktorska była okazją do przypomnienia dorobku naszej uczelni i nagrodzenia medalem pamiątkowym Politechniki Lubelskiej wielu zasłużonych pracowników.

⇒ A imię jego czterdzieści i cztery, str. 12

lipiec 1997

Spśród blisko 1400 kandydatów na studia dzienne i 700 na zaoczne w najlepszej sytuacji było 360 „bezsstresowych”, czyli tych, którzy zostali zakwalifikowani na podstawie konkursu świadectw, egzaminu zdawanego razem z maturą i po semestrze zerowym. Pozostali 1 lipca rozpoczęli rozmowy, testy, sprawdziany i egzaminy. Największym zainteresowaniem cieszyło się budownictwo – 2,6 kandydata na jedno miejsce – oraz zarządzanie i marketing – 1,9.

✂

W związku z tragiczną powodzią w południowej części Polski JM Rektor Kazimierz Szabelski zwrócił się z apelem do studentów i pracowników. W apelu czytamy: *Koleżanki i Koledzy!*

W obliczu ogromu nieszczęść, które są dziś udziałem tysięcy ofiar powodzi zwracam się do Was z apelem o pomoc dla poszkodowanych. Dzisiaj najważniejsze są pieniądze na rzeczy niezbędne do zapewnienia podstawowych potrzeb bytowych. Zbierzmy je razem, dając wyraz współczucia, zrozumienia i prostej ludzkiej solidarności z tymi, którzy są dzisiaj najgorzej doświadczeni przez los.

Pozwólmymy im uwierzyć, że nie zostali sami!

Powodzianom pomagali też studenci i pracownicy Wydziału Mechanicznego.

✂

20 lipca rektor prof. K. Szabelski podpisał umowę o współpracy naukowo-badawczej i dydaktycznej Politechniki Lubelskiej z Ukraińskim Uniwersytetem Państwowym Technologii Spożywczych w Kijowie.

wrzesień 1997

9 września pożegnaliśmy dr. hab. inż. Jarosława Skrynickiego, prof. nadzw. PL, kierownika Katedry Ogrzewnictwa i Wentylacji, byłego Prorektora ds. Kształcenia, autora wielu publikacji z dziedziny automatyzacji, inżynierii ekologicznej i ochrony środowiska. Odszedł od nas, w pełni sił twórczych, ceniony naukowiec, nauczyciel i wychowawca młodzieży, prawy Człowiek.

październik 1997

Quod felix faustum fortunatumque sit – tą tradycyjną łacińską sentencją 3 października JM Rektor Kazimierz Szabelski zakończył uroczystą inaugurację kolejnego roku akademickiego. Wcześniej były przemówienia, wręczenia dyplomów i odznaczeń, immatrykulacja i wykład inauguracyjny prof. Witolda Stępniewskiego na temat „Uzasadnione czy przesadne obawy o następstwa efektu cieplarnianego”.

Odnaczenia otrzymali:

- Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski – prof. Iwo Pollo,
- Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski – prof. Inez Wiatr i prof. Wiesław Weroński,
- Złote Krzyże Zasługi – prof. Andrzej Kozłowski i dr Tadeusz Madejczyk,
- Srebrne Krzyże Zasługi – prof. Józef Kuczmaszewski, dr Janusz Ozonok i dr Hanna de Sas Stupnicka,
- Medale Komisji Edukacji Narodowej – dr Jan Banaszek, dr Franciszek Dziubiński, dr Leszek Kuśmierz, dr Sławomir Szewczyk i dr Stanisław Walusiak.

Nagrody Ministra Edukacji Narodowej otrzymali:

- nagrodę indywidualną za rozprawę habilitacyjną „Podstawy metodyczne rozruchu nowej produkcji” – dr inż. Marek Brzeziński,
- nagrodę za „Opracowanie naukowej koncepcji i uruchomienie nowego laboratorium naukowo-dydaktycznego z ćwiczeniami w zakresie nowoczesnych przekształtnikowych układów napędu elektrycznego” zespół w składzie: prof. Andrzej Horodecki, mgr inż. Piotr Filipek, dr inż. Wojciech Jarzyna, dr inż. Jan Kolano, mgr inż. Marek Niechaj, dr inż. Marek Różycki, mgr inż. Janusz Urbański.

Minister Kultury i Sztuki nadał odznaki „Zasłużony działacz kultury” prof. Lucjanowi Pawłowskiemu i s.p. prof. Jarosławowi Skrynickiemu. Wojewoda lubelski nadał medal za zasługi dla województwa lubelskiego rektorowi prof. Kazimierzowi Szabelskiemu i prof. Włodzimierzowi Sitko.

Uroczysty koncert wszystkich studenckich zespołów artystycznych odbył się dzień wcześniej w „Chatce Żaka”.

✂

Kierownik Katedry Informatyki dr hab. Stanisław Grzegórski został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Przybyło nam też trzech nowych adiunktów: dr inż. Ewa Błazik-Borowa w Katedrze Mechaniki Budowli, dr inż. Paweł Węgierek w Katedrze Budownictwa Drogowego i dr hab. inż. Michał Paszeczko w Katedrze Podstaw Techniki.

listopad 1997

Podpisanie przez rektora prof. Kazimierza Szabelskiego i dyrektora naczelnego Odlewni Ursus mgr. inż. Stanisława Banaka aktu notarialnego zakończyło sprawy formalnoprawne związane z przejściem na potrzeby dydaktyczne Politechniki Lubelskiej dwóch budynków, będących nie dokończoną inwestycją Odlewni. Po adaptacji i dostosowaniu do potrzeb uczelni będą mogły służyć jako pomieszczenia laboratoryjne i dydaktyczne Wydziału

Mechanicznego. W zamian przewiduje się wprowadzenie nowych form kształcenia związanych z odlewnictwem i maszynami odlewniczymi.

☞

Tytuł profesora otrzymał prof. Wiktor Pietrzyk, Dziekan Wydziału Elektrycznego a na stanowisku profesora nadzwyczajnego zostali zatrudnieni: dr hab. inż. Zdzisław Krzowski z Katedry Geotechniki i dr hab. Marek Kosmulski – kierownik Katedry Elektrochemii.

grudzień 1997

Otwierając IX Seminarium „Jakość i efektywność wytwarzania”, zorganizowane 1 grudnia 1997 r. przez Katedrę Automatykacji Politechniki Lubelskiej oraz Lubelskie Centrum Transferu Technologii, rektor Kazimierz Szabelski poinformował o nowej inicjatywie Politechniki Lubelskiej.

Jest nią idea Lubelskiego Akademickiego Parku Technologicznego – instytucji wyspecjalizowanej w komercjalizacji rezultatów badań oraz optymalizacji transferu zaawansowanych technologii z placówek naukowych do praktyki gospodarczej

⇒ Propozycja Politechniki Lubelskiej, str. 25

☞

Wykład na temat „Współczesne problemy i perspektywy rozwoju nauk technicznych w Polsce” wygłoszony 9 grudnia w Stacji Naukowej PAN w Paryżu przez rektora prof. Kazimierza Szabelskiego został przyjęty przez zgromadzoną publiczność z dużym zainteresowaniem. Fakt ten odnotowany był w numerze 12/603 „Kultury” wydawanej przez Jerzego Giedroycia.

☞

Podsumowując dla „Dziennika Wschodniego” kończący się rok za najważniejsze wydarzenia dla Politechniki rektor Kazimierz Szabelski uznał: rozpoczęcie działań w celu utworzenia nowego kierunku studiów – architektury, podjęcie prac nad reformą systemu kształcenia oraz efekty starań o poprawę bazy lokalowej uczelni: otrzymana w końcu roku darowizna od Odlewni Ursus i odzyskanie od władz miasta dworku leżącego na terenie miasteczka akademickiego.

☞

Prof. dr hab. Bohdan Hnidec rozpoczął pracę w Katedrze Budownictwa Drogowego.

styczeń 1998

Od nowego roku rozpoczęli pracę w naszej uczelni: prof. dr hab. inż. Janusz Jaworski – jako kierownik Katedry Automatyki, prof. dr hab. inż. Marek Stabrowski w Katedrze Informatyki i dr Lucjan Gazda na stanowisku adiunkta w Katedrze Geotechniki.

☞

Wcześniej niż zwykle, bo już w styczniu, odbył się „Dzień otwarty Politechniki Lubelskiej”. Podczas spotkania młodzież uzyskała informacje o kierunkach i specjalnościach studiów, zasadach przyjęć na pierwszy rok oraz o warunkach studiowania i życiu studenckim. Na specjalnych spotkaniach kandydaci na Wydział ZiPT mogli nawet napisać próbny egzamin wstępny.

luty 1998

Tytuł profesora otrzymał prof. dr hab. Henryk Borowski, kierownik Katedry Filozofii i Etyki Pracy. Dr hab. Krystyna Chalas została zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Metod i Techniki Nauczania. Przybyli nam też nowi adiunkci: dr Anna Rydzewska w Katedrze Technologii Chemicznej, dr Anna Kwiatkowska w Katedrze Informatyki, dr inż. Piotr Jaremek w Katedrze Inżynierii Ekologicznej i dr Tadeusz Chmielewski w Katedrze Inżynierii i Ochrony Środowiska.

marzec 1998

Katedra Mechaniki Stosowanej, kierowana przez rektora prof. Kazimierza Szabelskiego, wygrała konkurs na grant z Programu TEMPUS obejmujący restrukturyzację studiów inżynierskich w zakresie mechaniki. Na ten cel przyznano około 1,6 mln zł.

☞

Na stanowisko adiunkta awansował dr Wiesław Polak z Instytutu Fizyki.

kwiecień 1998

15 kwietnia rektor Kazimierz Szabelski podpisał umowę o współpracy naukowej i dydaktycznej pomiędzy Politechniką Lwowską a Politechniką Lubelską. Jest to 29. umowa z zagraniczną instytucją naukową.

⇒ Jak PL z PL, str. 25

☞

Na stanowisko adiunkta awansowali: dr inż. Barbara Szymoniuk w Katedrze Zarządzania i dr inż. Dariusz Mazurkiewicz w Katedrze Obróbki Ubytkowej.

maj 1998

Na zaproszenie Konsula Generalnego RP w Brześciu, skierowane w imieniu tamtejszej Polonii, w obchodach Święta 3 Maja wziął udział rektor prof. Kazimierz Szabelski i zespół Tańca Towarzyskiego „Gamza”. Przyjęty owacyjnie uroczysty koncert w Teatrze Brzeskim zgromadził przedstawicieli Polonii, władz i korpusu dyplomatycznego.

⇒ „Gamza” świętowała z Polonią, str. 28

☞

Odbyły się Juwenalia '98 – Dni Politechniki i jubileusz czterdziestopięciolecia Wydziału Mechanicznego, pierwszego wydziału naszej uczelni.

⇒ Juwenalia '98, str. 26

☞

W opublikowanym przez tygodnik „Wprost” dorocznym rankingu wyższych uczelni w grupie szesnastu uczelni technicznych Politechnika Lubelska po raz kolejny awansowała. Tym razem na ósme miejsce. W poprzednich latach zajmowała miejsca 14 i 13, a w ubiegłym roku – 10. Z przyznanymi przez opracowujących ranking 81,5 punktami (inne uczelnie mają od 90 do 71 punktów) zamykamy pierwszą połowę listy.

A imię jego czterdzieści i cztery...

13 maja 1997 roku minęły czterdzieści cztery lata od podjęcia przez Radę Ministrów uchwały o utworzeniu Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie. Te „urodziny” uczelni były okazją do świątecznych uroczystości. Jedną były zorganizowane przez Samorząd Studentów „Juwenalia”, które stanowiły prezentację dorobku studenckich zespołów artystycznych i były doskonałą okazją do zabawy przed trudnym okresem nadchodzącej sesji.

Druga uroczystość odbyła się 4 czerwca. Tego dnia po raz pierwszy w historii uczelni promocje doktorskie uzyskały bardzo uroczystą oprawę. Dyplomy doktorskie otrzymali: Ewa Błazik-Borowa z Wydziału IBiS, Beata Pańczyk, Marek Horyński i Paweł Węgierek z Wydziału Elektrycznego oraz Dariusz Piernikarski z Wydziału Mechanicznego.

W uroczystości, która odbyła się w pięknie odnowionej auli Wydziału Elektrycznego wzięli udział rektorzy, dziekani, członkowie Senatu oraz ci najbardziej zainteresowani – promotorzy i świeżo upieczeni doktorzy. W drugiej części spotkania JM Rektor Kazimierz Szabelski wręczył medale pamiątkowe

nadane za zasługi i szczególne osiągnięcia w długoletniej pracy w Politechnice Lubelskiej (lista poniżej).

– Nasza uroczystość odbywa się niedługo po rocznicy powstania Uczelni. W takiej formie – po raz pierwszy. Chcę, żeby Święto Politechniki, obchodzone w maju, w kolejne rocznice utworzenia Uczelni weszło na stałe do naszej tradycji akademickiej. Chciałbym, żeby w ten dzień odbywały się promocje doktorskie, wręczane były odznaczenia, nagrody i wyróżnienia, a przygotowywane przez studentów Dni Politechniki, będące prezentacją dorobku kulturalnego i artystycznego młodzieży akademickiej, stanowiły naturalną oprawę tego święta – powiedział w swoim wystąpieniu Rektor.

W „części artystycznej” wystąpił Akademicki Chór Politechniki Lubelskiej, który jak zawsze znakomicie dopasował się do klimatu tego uroczystego i jednocześnie bardzo milego dla wszystkich uczestników spotkania. Było ono też okazją do prezentacji pierwszego numeru Biuletynu Informacyjnego Politechniki Lubelskiej.

Marta Kurowska

Lista wyróżnionych medalem pamiątkowym Politechniki Lubelskiej

WYDZIAŁ MECHANICZNY

mgr inż. Czesław JUNG
dr inż. Jerzy KIELBIŃSKI
dr inż. Wit KLONOWIECKI
dr hab. Leopold KOCZAN, *prof. nadzw.*
dr inż. Kazimierz KUSZEWSKI
dr hab. inż. Józef KUCZMASZEWSKI, *prof. nadzw.*
dr hab. inż. Jerzy LIPSKI, *prof. nadzw.*
dr Antoni MALICKI
dr hab. inż. Stanisław PŁASKA, *prof. nadzw.*
dr Hanna de SAS STUPNICKA
dr inż. Kazimierz SOBIESIAK
prof. dr hab. inż. Robert SIKORA
dr hab. inż. Piotr TARKOWSKI, *prof. nadzw.*
prof. dr hab. inż. Andrzej WEROŃSKI
prof. dr hab. inż. Wiesław WEROŃSKI
dr inż. Jan WRONA

WYDZIAŁ INŻYNIERII BUDOWLANEJ I SANITARNEJ

dr inż. Lucjan CHOLEWA
prof. dr hab. inż. Kazimierz DĄBROWSKI
prof. dr hab. inż. Jerzy GRYCZ
dr inż. Jan JARGIELŁO
dr hab. inż. Jan KUKIELKA, *prof. nadzw.*
prof. dr hab. inż. Janusz KWIAKOWSKI
mgr Helena MALIK
dr hab. inż. Jarosław SKRYNICKI, *prof. nadzw.*
dr Kazimierz STELMACH
dr inż. Mieczysław WITKOWSKI

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

mgr inż. Jerzy ADAMKIEWICZ
mgr Maria BOJARSKA
prof. dr hab. inż. Andrzej HORODECKI
dr inż. Czesław KARWAT
prof. zw. dr hab. Jan KISYŃSKI, *czł. PAN*

dr hab. inż. Włodzimierz J. KROLOPP, *prof. nadzw.*
doc. dr inż. Tadeusz LATOCHA
doc. dr Barbara PIŁAT
mgr inż. Kazimierz SZPATOWICZ
dr inż. Jan WAWSZCZAK

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA I PODSTAW TECHNIKI

dr hab. inż. Tadeusz BAUM, *prof. nadzw.*
dr inż. Aleksy BILCZUK
mgr Hanna GOEBEL
mgr Danuta HRYWNIAC
dr Jerzy MELDIZON
dr hab. inż. Jan OLCHOWIK, *prof. nadzw.*
prof. dr hab. inż. Włodzimierz SITKO
dr Marian WIERTEL

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

dr Irena PAWELEC
mgr Barbara FLAGA
mgr Maria KARWAT
Janina KOCAJ

STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH

STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU

mgr Anna BADOWSKA
mgr Bożenna BLAIM
dr Urszula JUSZKIEWICZ
mgr Ryszard KOJAK
mgr Witold STĘPNIAC
mgr Danuta WELCZ

ADMINISTRACJA CENTRALNA

mgr Marta KUROWSKA
mgr Teresa SALASA
mgr Irena SULIKOWSKA-TOSIEK
Anna WITKOWSKA
Andrzej WÓJCİK
Szczepan ZARĘBA

Rozwój i doskonalenie kadry naukowo-dydaktycznej

Aby sprostać wyzwaniom dostosowania kierunków i specjalności kształcenia do zapotrzebowania rynku, niezbędna jest odpowiednio przygotowana kadra naukowo-dydaktyczna.

Systematyczny wzrost liczby nauczycieli akademickich o najwyższych kwalifikacjach zapewniany jest poprzez zdobywanie stopni i tytułów naukowych przez pracowników uczelni oraz pozyskiwanie z zewnątrz pracowników o deficytowych specjalnościach.

Przyjęty przed kilkoma laty system pomocy dla nauczycieli akademickich pracujących nad własnym rozwojem finansowany jest z dotacji KBN na dofinansowanie badań własnych poprzez tzw. granty wewnętrzne przydzielane indywidualnie poszczególnym pracownikom naukowo-dydaktycznym. Profesorowie mogą otrzymać „grant wewnętrzny” na tworzenie szkoły naukowej w nowej dziedzinie, doktorzy habilitowani na przygotowanie dorobku naukowego do wniosku o tytuł profesora, adiunkci, którzy podjęli pracę nad habilitacją, oraz asystenci pracujący nad doktoratem.

Warunkiem korzystania z „grantu wewnętrznego” w następnym roku jest pozytywna ocena wyników w roku bieżącym, co najmniej jedna publikacja w czasopiśmie centralnym lub zagranicznym, udział w realizacji lub złożonym wniosku o projekt badawczy KBN oraz opracowanie raportu z badań. Oceny wyników badań realizowanych w ramach „grantów wewnętrznych” dokonuje na podstawie przygotowanego przez grantobiorcę sprawozdania powołana przez Rektora Komisja ds. Oceny i Odbioru Wyników Badań Naukowych finansowanych przez KBN. Ocena grantów profesorów i doktorów habilitowanych dokonywana jest w formie seminaryjnej z udziałem zainteresowanych i komisji. W okresie realizacji grantu zainteresowany otrzymuje dodatek do pensji oraz środki na wydatki rzeczowe i udział w konferencjach.

Również istotną pomoc stanowią granty dla młodych pracowników naukowych i granty promotorskie KBN.

Niezależnie od środków na badania naukowe, związane ze zdobywaniem stopni i tytułów naukowych, nauczyciele akademicy otrzymują stypendia doktorskie i habilitacyjne, korzystają ze staży i urlopów naukowych.

Wymiernym dowodem rozwoju naukowego są publikacje, których liczba w ostatnich latach znacząco wzrosła, szczególnie w grupie publikacji w czasopismach centralnych o zasięgu krajowym i zagranicznym.

Zestawienie publikacji w układzie wydziałowym za 1997 rok przedstawia poniższa tabela.

Wydział	Liczba nauczycieli akademickich	Liczba publikacji	Liczba publikacji na 1 naucz. akad.
M	126	237	1,88
E	103	257	2,50
B	129	248	1,92
Z	154	218	1,42
Razem	512	960	8,72

Rodzaje pomocy, z jakich nauczyciele akademicy korzystali w latach 1987–97 oraz uzyskane w tym czasie przez pracowników uczelni stopnie i tytuły naukowe w układzie wydziałowym przedstawia poniższa tabela.

Rodzaje pomocy – stopnie i tytuły	Wydział – liczba osób				Razem
	M	E	B	Z	
Stypendia dr	33	20	19	30	102
Urlopy dr	31	17	20	19	87
Stypendia hab.	23	15	3	11	52
Urlopy hab.	21	7	6	21	55
Konferencje naukowe	643	577	353	319	1892
Staż naukowe	60	51	27	31	169
Uzyskane stopnie dr	30	24	20	13	87
Uzyskane stopnie dr hab.	12	3	4	10	29
Uzyskane tytuły profesora	3	2	1	2	8

Od początku obecnej kadencji do końca maja stopnie doktorskie uzyskali: Jarosław Pytka, Rafał Longwic i Dariusz Mazurkiewicz z Wydziału Mechanicznego; Anna Kwiatkowska i Anna Kamińska z Wydziału Elektrycznego; Anna Rydzewska, Lucjan Gazda i Ewa Błazik-Borowa z Wydziału IBiS oraz Wiesław Polak i Barbara Szymoniuk z Wydziału ZiPT.

Stopnie doktora habilitowanego uzyskali: Józef Kuczmaszewski, Kazimierz Lutek, Marek Opiełak i Barbara Surowska z Wydziału Mechanicznego; Zdzisław Krzowski z Wydziału IBiS, i Krystyna Chałas, Marek Pawlak oraz Marek Brzeziński a z Wydziału ZiPT.

Tytuły profesora otrzymali: prof. dr hab. Wiktor Pietrzyk i prof. dr hab. Henryk Borowski.

Na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Lubelskiej zostali mianowani: dr hab. Grzegorz Gładyszewski, dr hab. Jan Olchowik, dr hab. inż. Kazimierz Lutek, dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski, dr hab. inż. Zdzisław Krzowski, dr hab. Marek Kosmulski, dr hab. Stanisław Grzegórski i dr hab. Krystyna Chałas.

Na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Lubelskiej zostali mianowani: prof. dr hab. Witold Stępniewski, prof. dr hab. Keshra Sangwal, prof. dr hab. inż. Wenanty Olszta, prof. dr hab. inż. Marek Stabrowski i prof. dr hab. inż. Janusz Jaworski.

Od 1 września 1996 roku zostali zatrudnieni w Politechnice Lubelskiej następujący profesorowie i doktorzy habilitowani (spoza uczelni): na stanowisku profesora zwyczajnego, prof. dr hab. inż. Bohdan Hnidec, prof. dr hab. inż. Janusz Jaworski, i prof. dr hab. inż. Marek Stabrowski; na stanowisku profesora nadzwyczajnego: prof. dr hab. Zofia Stępniewska, dr hab. inż. Witold Pawelski, dr hab. inż. Paweł Żukowski, dr hab. Marek Kosmulski, dr hab. Andrzej Korybski i dr hab. Stanisław Grzegórski oraz dr hab. Michał Pasieczko na stanowisku adiunkta.

Mieczysław Hasiak

WYDZIAŁ MECHANICZNY

JUBILEUSZ WYDZIAŁU I POSIEDZENIE SEKCJI PODSTAW TECHNOLOGII KBM PAN

Wydział Mechaniczny ma czterdzieści pięć lat. Rocznico-
we uroczystości w przepelnionej Auli im. St. Podkowy rozpo-
częło 11 maja br. **uroczyste otwarte posiedzenie Rady Wy-
działu Mechanicznego**, które uhonorowali swoją obecnością
JM Rektor Politechniki Lubelskiej prof. K. Szabelski, rektory,
prorektorzy i dziekani z zaprzyjaźnionych uczelni z całej
Polski, luminarze nauki i biznesu, przedstawiciele władz miej-
skich i wojewódzkich, absolwenci i przyjaciele Wydziału.

Wystąpienia Ks. prof. Stanisława Wielgusa, aktualnego
Rektora KUL, i jego wieloletniego poprzednika, O. prof. Mie-
czysława Krąpca, głęboko poruszyły serca i umysły słuchają-
cych, wywołując entuzjazm licznie zgromadzonego – prawie
400-osobowego – audytorium. Życzliwe słowa pod adresem
społeczności akademickiej Wydziału w imieniu uczestników
posiedzenia Sekcji Podstaw Technologii KBM PAN skierowa-
ł jej przewodniczący, prof. Henryk Żebrowski. Obecni byli
wybitni reprezentanci nauki polskiej ze wszystkich niemal
ośrodków: prof. Edmund Prost, prezes Lubelskiego Towarzystwa
Naukowego, profesorowie: T. Burakowski (IMP Warsza-
wa), J. Chajda (Poznań), J. Darlewski (Gliwice), J. Gawlik
(Kraków), W. Grzesik (Opole), M. Feld (Gdańsk), J. Harasy-
mowicz (Kraków), M. Kawalec (Poznań), J. Koch (Wrocław),
T. Lechowski (Częstochowa), K. Marciniak (Warszawa),
Z. Marciniak (Warszawa), K. Marchelek (Szczecin), K. Oczos
(Rzeszów), W. Olszak (Szczecin), J. Pilarczyk (Gliwice),
W. Przybylski (Gdańsk), S. Pytko (Kraków), J. Sieniawski
(Rzeszów), M. Wysiecki (Szczecin), T. Citko (Białystok),
J. Wojnarowski (Gliwice).

Gratulacje i życzenia przekazali dziekani innych wydzia-
łów naszej uczelni, dyrektorzy i prezesi firm i przedsiębiorstw,
z którymi Wydział od lat współpracuje, prezesi organizacji
i stowarzyszeń technicznych.

Pisemne powinszowania i życzenia wpłynęły m.in. od:
Wojewody Lubelskiego, Prezydenta Lublina, Przewodzą-
cego Komitetu Badań Naukowych, Prezydenta Chelma, Dy-
rektora Wojskowych Zakładów Inżynieryjnych w Dęblinie,

Prezesa Cementowni Chelm, Przewodniczącego Rady Woje-
wódzkiej NOT w Lublinie, Przewodniczącego OW SIMP
w Lublinie, Dyrektora Fabryki „Spomasz” w Belżycach, Dy-
rektora Huty Stalowa Wola oraz od Rektorów i Dziekanów
Wydziałów zaprzyjaźnionych Uczelni: UMCS, Akademii
Medycznej w Lublinie, Akademii Rolniczej w Lublinie, Poli-
techniki Radomskiej, Politechniki Szczecińskiej, Akademii
Górnico-Hutniczej w Krakowie, Politechniki Wrocławskiej,
Politechniki Białostockiej, Politechniki Rzeszowskiej, Politech-
niki Świętokrzyskiej w Kielcach, Politechniki Krakowskiej,
Politechniki Warszawskiej, Politechniki Poznańskiej, Politech-
niki Śląskiej w Gliwicach.

Rektor Kazimierz Szabelski – dziękując pracownikom Wy-
działu za dotychczasowe rezultaty – wysoko ocenił dorobek
i osiągnięcia Wydziału Mechanicznego, życząc podobnych
sukcesów w latach następnych. Prof. Andrzej Weroński, Dzie-
kan Wydziału Mechanicznego, przedstawił historię Wydzia-
łu, dokonał charakterystyki poszczególnych Katedr i ich osią-
gnięć naukowo-technicznych, prezentując perspektywy i na-
dzieje na bliższą i dalszą przyszłość. Uroczyste posiedzenie
Rady Wydziału zakończył występ Chóru Akademickiego PL.

Po krótkiej przerwie odbyła się sesja posterowa prezentu-
jąca ponad trzydzieści prac naukowych pracowników Wydziału
Mechanicznego, które są konkretnymi propozycjami do wdro-
żenia w przemyśle. Sesja wzbudziła zainteresowanie przed-
stawicieli firm, zakładów i przedsiębiorstw z regionu i kraju.

Kolejnym punktem programu było **sześćdziesiąte posie-
dzenie Sekcji Podstaw Technologii KBM PAN**. Dziekan
Weroński oraz Prodziekan dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski,
prof. PL, omówili, będący w końcowym stadium opracowa-
nia, projekt elastycznego systemu kształcenia na Wydziale Me-
chanicznym. Projekt spotkał się z zainteresowaniem i uzna-
niem zgromadzonych.

Następnego dnia – 12 maja br. – odbyło się IV Międzyna-
rodowe Sympozjum Studenckich Kół Naukowych „Inżynie-
rowie XXI Wieku”. Kilkudziesięciu studentów z Polski i Sło-
wacji przez dwa dni prezentowało własne prace naukowe re-
alizowane w kolach naukowych. Wysiłek organizacyjny przy-
niósł oczekiwane efekty. Liczny udział studentów potwierdził
korzyści wynikające z przygotowania tego typu spotkań.

Tomasz Kusz

WYDARZENIA

W minionym roku **kadra naukowa Wydziału Mechanicznego powiększyła się o dwóch doktorów i jednego doktora habilitowanego.**

W lipcu 1997 r. kolokwium habilitacyjne zdał dr inż. Marek Opielak z Katedry Maszyn Przemysłu Spożywczego.

W grudniu stopnie doktora nauk technicznych uzyskali:

- dr inż. Dariusz Mazurkiewicz z Katedry Obróbki Ubytkowej (tytuł rozprawy: „Badania wpływu parametrów konstrukcyjnych głowicy wielostrzałowej na proces skrawania wybranych materiałów kruchych”, promotor: dr hab. inż. K. Lutek, prof. PL),
- dr inż. Rafał Longwic z Katedry Pojazdów Samochodowych (tytuł rozprawy: „Analiza wpływu mieszanin paliwa roślinnego z olejem napędowym na efektywność pracy silnika wysokoprężnego w warunkach niestabilnych”, promotor: dr hab. inż. W. Lotko, prof. PL).

Wiosną 1998 r. uruchomiono na Wydziale Mechanicznym **nowy kierunek dyplomowania** w ramach specjalności „technologie maszyn”: „**urządzenia i technologie odlewnicze**”. Jest to wyjście naprzeciw oczekiwaniom przemysłu regionu, który zgłasza zapotrzebowanie na specjalistów z tej dziedziny.

Mechanik – redaktorem!

Samorząd Studentów Wydziału Mechanicznego wydał **pierwszy numer własnego pisma**. 20 stron formatu A4, a na nich m.in. wywiady z Dziekanem prof. Andrzejem Werońskim i Przewodniczącym Samorządu Studentów Wydziału Jarosławem Oczkowskim, prezentacja kół naukowych, kilka tekstów własnych, trochę poezji i humoru.

Inicjatywa chwalebna, oby nie zakończyła się na pierwszym numerze. Tak trzymać, Panowie Studenci!

W końcowym stadium znajdują się prace nad przygotowaniem projektu **elastycznego systemu kształcenia** na Wydziale Mechanicznym. Zespół w składzie: prof. A. Weroński, dr hab. inż. J. Kuczmaszewski, prof. PL; dr A. Malicki, dr inż. J. Wrona, dr inż. D. Mazurkiewicz oraz mgr T. Kusz po roku bardzo intensywnych działań (m.in. analiza systemów kształcenia realizowanych na kilkudziesięciu uczelniach krajowych i zagranicznych, równoległe opracowanie wariantowych rozwiązań) przedstawi niebawem elastyczny plan studiów szeregowych. Nowy system daje studentom olbrzymie możliwości indywidualizacji studiów, w zależności od własnych zainteresowań, zdolności i potrzeb, wynikających chociażby z wymagań późniejszego pracodawcy; pozwoli wykształcić nieodzowną dzisiaj umiejętność samokształcenia.

Są już wydane **informatory dydaktyczne** dla wszystkich specjalności i rodzajów studiów na Wydziale Mechanicznym (osobno dla studiów dziennych magisterskich i inżynierskich oraz studiów zaocznych). Zawierają ogólne plany studiów oraz programy szczegółowe wszystkich obowiązujących na Wydziale przedmiotów, z obszernym wykazem literatury.

Jacek Czarnigowski, student IV roku Wydziału Mechanicznego jest po raz kolejny w bieżącym roku akademickim jedynym **stypendystą Ministra Edukacji Narodowej**. Student Czarnigowski pracuje ponadto jako asystent-stażysta

w Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn i jest prezesem Koła Naukowego Silników Spalinowych.

Do pięciu już istniejących dołączyły dwa kolejne **studencie koła naukowe: Silników Spalinowych i Automatyzacji.**

Aktualnie na wydziale działa siedem kół naukowych:

- Obróbki Plastycznej (opiekun: mgr inż. A. Gontarz, prezes: J. Bartnicki),
- Samochodowe (dr inż. Z. Kiernicki, A. Kotarczuk),
- Inżynierii Materiałowej (mgr inż. L. Gardyński, M. Fidecki),
- Maszyn Przemysłu Spożywczego (dr inż. L. Hys, A. Biczak),
- Obróbki Ubytkowej (dr inż. K. Zaleski, T. Popis),
- Silników Spalinowych (dr inż. D. Piernikarski, J. Czarnigowski),
- Automatyzacji (dr hab. inż. S. Płaska, prof. PL; K. Sabik).

Miłą tradycją okresu gwiazdkowego stało się **uroczyste wręczenie dyplomów absolwentom**. Cóż bowiem może być lepszym prezentem pod choinkę niż dyplom magistra inżyniera? 5 grudnia 1997 r. w sali Rady Wydziału w sympatycznej, rodzinnej atmosferze kilkudziesięciu absolwentów, niekiedy z żonami i dziećmi, spotkało się w władzami Wydziału i odebrało dyplomy ukończenia studiów. 20 spośród nich ukończyło studia z wynikiem bardzo dobrym, jeden – mgr inż. A. Kuranc – z oceną celującą. Najlepsi otrzymali pamiątkowe albumy. Były oficjalne przemówienia, potem więcej bezpośrednich, serdecznych rozmów, wspomnienia, plany na przyszłość. I chwila nostalgii za tym jedynym, niepowtarzalnym okresem, jakim są studia.

Od października ubiegłego roku rozpoczęło działalność trzyletnie zaoczne studium podyplomowe o kierunku **komputerowe wspomaganie prac inżynierskich (CAD/CAM)**. W programie obejmującym 310 godzin zajęć są przedmioty dotyczące komputerowego wspomagania procesów projektowania i wytwarzania, prowadzenia eksperymentów oraz zarządzania działalnością inżynierską. Nauka odbywa się na profesjonalnych stacjach roboczych IBM i SG oraz profesjonalnych systemach CAD (IDEAS i CATIA). Studia przeznaczone są dla absolwentów wyższych uczelni, w wyjątkowych przypadkach na dwa pierwsze semestry przyjmowane będą osoby ze średnim wykształceniem.

W dniach 1 i 2 grudnia 1997 r. z inicjatywy Katedry Automatyzacji i działającego przy niej Lubelskiego Centrum Transferu Technologii odbyło się **IX Seminarium z cyklu „Jakość i Efektywność Wytwarzania”** pod hasłem „**Projakościowa strategia wytwarzania realizowana za pomocą technologii informatycznych**”. Wśród kilkudziesięciu uczestników znaleźli się m.in. prof. J. Koch, Przewodniczący Zespołu Mechaniki, Budownictwa i Architektury KBN oraz przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki i Komitetu Integracji Europejskiej.

Seminarium o charakterze szkoleniowo-informacyjnym przeznaczone było dla menedżerów i specjalistów zajmujących się strategią projakościową i doskonaleniem systemów wytwarzania, ze szczególnym uwzględnieniem technologii informatycznych. Zainicjowało włączenie regionu do Programu Promocji Jakości Ministerstwa Gospodarki.

Tomasz Kusz

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

1 października 1997 rozpoczęliśmy kolejny rok akademicki. W Wydziale Elektrycznym upłynął on pod znakiem zmian i wyjątkowej pracy związanej ze zwiększonym naborem na nowe specjalności oraz studia podyplomowe.

Rada Wydziału powitała w swoim składzie nowych członków. Prof. dr hab. inż. Janusz Jaworski objął kierownictwo Katedry Automatyki, prof. dr hab. inż. Marek Stabrowski pracuje w Katedrze Informatyki na stanowisku profesora zwyczajnego, Kierownikiem Katedry Elektrochemii został dr hab. Marek Kosmulski, prof. PL.

Efektom działalności naukowej pracowników Wydziału w 1997 roku jest 257 prac opublikowanych. Miarą aktywności w zakresie zdobywania środków finansowych w ramach współpracy z zagranicą, współpracy z przemysłem oraz działalności usługowej (studia podyplomowe) jest fakt, że fundusze ze źródeł pozabudżetowych przekraczają łączny fundusz plac katedr Wydziału.

Wypromowaliśmy następnych doktorów nauk technicznych w zakresie elektrotechniki. Kontynuujemy współpracę z zagranicą.

PROMOCJE DOKTORSKIE

Rada Wydziału Elektrycznego bieżącej kadencji nadała stopnie doktora nauk technicznych pięciu osobom.

- 30 września 1996 mgr inż. Marek Ścibisz, pracownik Instytutu Mechanizacji Rolnictwa AR w Lublinie obronił pracę pt. „Wykorzystanie pola elektrycznego uzwojenia bifilarnego do filtracji pyłów”. Promotorem pracy był prof. Wiktor Pietrzyk.
- 30 kwietnia 1997 r. odbyła się obrona pracy mgr. Pawła Węgielki pt. „Wpływ implantacji jonowej i wybranych procesów technologicznych na własności dielektryczne warstw krzemu”. Praca prowadzona była pod kierunkiem prof. Pawła Żukowskiego.
- mgr Anna Kwiatkowska obroniła pracę pt. „Optymalizacja kształtu urządzeń elektrycznych metodą pochodnej materiałowej”. Promotorem pracy był prof. Jan Sikora (IETiME), obrona odbyła się 29 września 1997 r.
- 28 stycznia 1997 r. stopień doktora nauk technicznych uzyskał mgr inż. Marek Glinka z Politechniki Radomskiej. Promotorem pracy pt. „Metodyka określania zakresu diagnozowania elektrycznych przetwornic wagonowych” był prof. Andrzej Kozłowski.

- 8 stycznia tego roku odbyła się obrona pracy mgr inż. Anny Kamińskiej. Temat pracy to: „Wykorzystanie tomografii komputerowej do identyfikacji rozkładu konduktywności w obszarach nieograniczonych”. Promotorem pracy był prof. Jan Sikora.

W trakcie realizacji jest dziesięć następnych prac doktorskich.

NOWE SPECJALNOŚCI

- W październiku 1997 r. sześćdziesięciu studentów rozpoczęło dzienne studia inżynierskie na kierunku **elektrotechni-**

ka w ramach nowych specjalności: **informatyka w elektrotechnice** oraz **elektromagnetyczne urządzenia i technologie**. Studia trwają siedem semestrów. Zakres studiów obejmuje przedmioty ogólne nietechniczne, przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe oraz praktyki zawodowe począwszy od drugiego semestru studiów. Zaplanowano także 6-tygodniową praktykę dyplomową, która może odbywać się we współpracy z partnerami zagranicznymi. Absolwenci obu specjalności będą przygotowani do podjęcia pracy zawodowej na międzynarodowym rynku pracy poprzez dobre opanowanie języka angielskiego i technik komputerowych oraz uczestnictwo w specjalistycznych wykładach w języku angielskim. Uroczomienie studiów inżynierskich odbyło się w ramach realizacji programu Unii Europejskiej TEMPUS (JEP-11030-96 pt. „High processed electromagnetic technologies and devices” oraz JEP-11088-96 pt. „High performance computing in electrical engineering”).

- W semestrze letnim rozpoczęły się studia magisterskie dla 60 inżynierów elektryków i elektroników. Dwuletnie studia uzupełniające na kierunku **elektrotechnika** są prowadzone w systemie zaocznym. Program obejmuje przedmioty techniczne obok przedmiotów ogólnych i podstawowych. Są wśród nich m.in. podstawy marketingu, projektowanie i eksploatacja systemów informatycznych, komputerowe systemy pomiarowe, technika mikroprocesorowa i branżowy rachunek ekonomiczny. Przewidziane są dwie specjalności: **automatyzacja procesów przemysłowych** oraz **elektroenergetyka**. Absolwenci studiów uzyskują tytuł magistra inżyniera.
- 24 słuchaczy kontynuuje dwusemestralne studia podyplomowe w zakresie **informatyki technicznej**. Studia zakończą się w czerwcu obroną prac dyplomowych.

KONFERENCJE NAUKOWE

- **ELMECO'97**

W dniach 12–15.06.97 odbyła się II Międzynarodowa Konferencja **Electromagnetic Devices and Processes in Environment Protection**. Organizowana przez Katedrę Podstaw Elektrotechniki konferencja sponsorowana była przez Komitet Badań Naukowych oraz program TEMPUS. W konferencji uczestniczyły 54 osoby, w tym goście z Wielkiej Brytanii, Kanady, Czech, Australii i Brazylii. Zaprezentowano 55 prac opublikowanych w materiałach naukowych konferencji.

- XXIX Międzynarodowa Konferencja Metrologów 10–12.09.97 w Nałęczowie odbyły się obrady XXIX Międzynarodowej Konferencji Metrologów zorganizowanej przez Katedrę Metrologii Elektrycznej i Elektronicznej.

Tematyka konferencji obejmowała:

- Zagadnienia ogólne teorii błędów pomiarów: szacowanie błędów oraz sposoby ich wyrażania w systemach pomiarowych, w pomiarach dynamicznych i wieloparametrowych.
- Zagadnienia kalibracji i legalizacji narzędzi pomiarowych: laboratoria akredytowane badawcze i pomiarowe oraz zagadnienia metrologii prawnej.
- Zastosowania nowych technik i technologii w miernictwie: przyrządy wirtualne, mikroprocesorowe, czujniki inteligentne, sieci komputerowe itp.
- Nowe sposoby przetwarzania danych pomiarowych i prezentacji wyników pomiarów: splajny, fraktale, sieci neuronowe, zbiory rozmyte itp.
- Nauczanie metrologii w wyższych szkołach technicznych.

- VII Sympozjum Środowiskowe PTZE

Sympozjum pod nazwą „Zastosowania elektromagnetyzmu w nowoczesnych technikach i technologiach” odbyło się w Krasnobrodzie w dniach 12–15.10.97. Współorganizatorami byli: Katedra Podstaw Elektrotechniki oraz Polskie Towarzystwo Zastosowań Elektromagnetyzmu. 40 uczestników zaprezentowało 34 prace w formie referatów oraz posterów.

- KABEL '98

Konferencja Naukowo-Techniczna „Elektroenergetyczne i telekomunikacyjne linie kablowe” odbyła się 4–7.03.98 w Zakopanem. Wzięło w niej udział 280 osób. Wygłoszono 40 referatów. Obok przedstawicieli ośrodków naukowych byli przedstawiciele największych producentów i importerów kabli, osprzętu kablowego oraz narzędzi i aparatury kontrolno-pomiarowej, energetyki zawodowej, PKP i dużych zakładów przemysłowych.

- REE '98

V konferencja naukowo-techniczna **Rynek Energii Elektrycznej: „Restrukturyzacja elektroenergetyki polskiej: oczekiwania i efekty”** odbyła się 14–15.05.98 w Nałęczowie.

Katedra Elektrowni i Gospodarki Energetycznej już po raz piąty zorganizowała konferencję poświęconą rynkowi energii elektrycznej w Polsce. W konferencji wzięło udział ponad 250 uczestników. Reprezentowali oni niemal wszystkie przedsiębiorstwa elektroenergetyczne (elektrownie, elektrociepłownie, zakłady energetyczne oraz przedsiębiorstwo przesyłowe – Polskie Sieci Elektroenergetyczne), instytucje finansowe współpracujące z energetyką, jednostki naukowe oraz zakłady przemysłowe zaliczane do tzw. wielkiego odbioru.

W 34 referatach głównych zostały przedstawione zarówno oceny dotychczasowych efektów reformy, jak i koncepcje i kierunki dalszych zmian idących w kierunku urynkwienia sektora elektroenergetycznego.

- 14-15.05.98 w Lublinie odbyło się II Sympozjum Naukowe „Sterowanie i monitorowanie układów przemysłowych” zorganizowane przez Katedrę Napędów Elektrycznych, Koło Naukowe Napędu i Automatyki oraz Sekcję Studencką SEP.

Tematyka sympozjum obejmowała zagadnienia związane ze sterowaniem, monitorowaniem i diagnostyką układów przemysłowych. Szczególna uwaga uczestników skupiona była na problemach wizualizacji i automatyki układów przemysłowych oraz nowoczesnych zagadnieniach sztucznej inteligencji w systemach sterowania i kontroli.

W konferencji wzięło udział ponad 100 osób. Wygłoszono 33 referaty. W kategorii artykułów studenckich ogłoszono konkurs na najlepsze prace. I miejsce zajęli Rafał Łuczak i Piotr Wersty z Politechniki Szczecińskiej, II – Sławomir Głaz, III – Bartłomiej Stańczyk – studenci Politechniki Lubelskiej. Nagrodę specjalną sponsorów otrzymała mgr inż. Anna Schab – asystent Politechniki Rzeszowskiej. Nagrody ufundowali: Prorektor ds. Nauki, STEL, DACPOL.

- LAFI '98

II Lubelskie Akademickie Forum Informatyczne odbyło się w Kazimierzu nad Wisłą w dniach 25–29.05.98. Forum organizowane przez Katedrę Informatyki Politechniki Lubelskiej było jedną z konferencji odbywających się w ramach **II Regionalnej Konferencji Informatycznej**, składającej się z szeregu konferencji i spotkań informatycznych i będącej wspólnym przedsięwzięciem wielu organizatorów. Regionalna Konferencja Informatyczna skupia środowisko naukowców, praktyków i nauczycieli informatyki.

Tematyka LAFI'98 to: teoretyczne problemy informatyki, dydaktyka informatyki, zastosowania informatyki w badaniach, informatyzacja społeczności akademickiej oraz historia rozwoju informatyki w regionie.

Elżbieta Ratajewicz-Mikołajczak

KOŁO NAUKOWE „NAPĘDU I AUTOMATYKI”

Koło Naukowe „Napędu i Automatyki” działa od 1994 roku przy Katedrze Napędów Elektrycznych. Skupia studentów, pragnących poszerzać swoją wiedzę poprzez udział w seminariach, kursach problemowych, warsztatach laboratoryjnych i wycieczkach do przedsiębiorstw przemysłowych i instytucji naukowych.

W kręgu zainteresowań członków koła są: ergoelektro-niczne układy napędowe, mikroprocesorowe układy sterowania, programowalne układy automatyki, układy pomiaru i kontroli, elektrownie wiatrowe, fotowoltaiczne źródła energii, informacja w Internecie, sieci neuropodobne i zbiory rozmyte.

Jedną z podstawowych form pracy koła są warsztaty laboratoryjne polegające na prowadzeniu badań, prac projektowych i symulacyjnych w laboratoriach kilku katedr Wydziału Elektrycznego, Napędów Elektrycznych, Elektroniki, Automatyki oraz Informatyki. Wyniki prac, prezentowane na seminariach, konferencjach i wystawach, stanowią uzupełnienie procesu dydaktycznego.

Do dorobku studentów z Koła należy zorganizowanie Sympozjum Naukowego w 1997 roku oraz udział w międzynarodowych konferencjach i wystawach, uzyskanie wielu wyróżnień i nagród oraz rozwijanie współpracy z firmami przemysłowymi i wdrożeniami w zakresie techniki komputerowej oraz automatyki.

Wojciech Jarzyna

LAUREACI

Laureatami Konkursu Stowarzyszenia Elektryków Polskich na najlepszą pracę dyplomową zostali: **I miejsce:** Wiktor Gózdź; **II miejsce:** Artur Zawadzki i Wojciech Wesołowski, (wszyscy trzej to dyplomanci dr. inż. Jana Jasika); **III miejsce:** Mariusz Gieraj (pisał pracę pod kierunkiem dr. inż. Ryszarda Golemana) i Piotra Trybuchowicza (dyplomant dr. inż. Zbigniewa Zlonkiewicza).

Wyróżniono prace: Grzegorza Siwko, Jacka Kobiela, Sebastiana Klaczyńskiego oraz Krzysztofa Matuszewskiego.

ERM

WYDZIAŁ INŻYNIERII BUDOWLANEJ I SANITARNEJ

ROZWÓJ WYDZIAŁU

Rok akademicki 1997/98 był dla Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej udany. Ekolodzy z Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej jako pierwsi w środowisku lubelskim uzyskali prawo do nadawania stopnia naukowego doktora. Obecnie WIBiS ma prawo do doktoryzowania budownictwa oraz inżynierii środowiska.

W WIBiS pracuje 128 nauczycieli akademickich (w tym 10 profesorów tytularnych i 10 profesorów PL) oraz 40 pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjnych.

W październiku rok akademicki rozpoczęło 1781 studentów, w tym 410 po raz pierwszy. Na kierunku **budownictwo** studiuje 911 studentów na studiach dziennych i 395 studentów na zaocznych, na specjalnościach: konstrukcje budowlane i inżynierskie, technologia i organizacja budownictwa, drogi ulice, lotniska, budownictwo ogólne (tylko studia zaoczne), urządzenia sanitarne. Studenci pierwszego roku będą mogli wybrać nową specjalność: konserwację obiektów architektury i urbanistyki. Patronat nad nią objął wybitny znawca przedmiotu, prof. Wiktor Zin z Politechniki Krakowskiej.

Na kierunku **ochrona środowiska** studiuje 388 studentów na studiach dziennych i 87 studentów na zaocznych. Pierwsi studenci ochrony środowiska są już na czwartym roku.

Nowy budynek dla ochrony środowiska został pokryty dachem. W środku jeszcze dużo pracy, ale może za dwa lata zajęcia na WIBiS nie będą musiały zaczynać się o 7.15.

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

W czerwcu 1997 roku Centralna Komisja Kwalifikacyjna przyznała stopień doktora habilitowanego dr. inż. Zdzisławowi Krzowskiemu z Katedry Geotechniki. Przewód habilitacyjny przeprowadzony był na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, na podstawie rozprawy pt.: „*Glaukonit z osadów trzyczęstych regionu lubelskiego i możliwości jego wykorzystania do analiz geochronologicznych*”.

23 lutego 1998 r. Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej uzyskał prawo przeprowadzania przewodów doktorskich i nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych

w zakresie inżynierii środowiska. Pierwsza obrona odbyła się 18 maja 1998 r. Mgr Zhu Xiaoping, stypendysta w Katedrze Inżynierii i Ochrony Środowiska w latach 1994–1997, obronił pracę na temat „*Zachowanie glinu w zakwaszonym środowisku*” (*Behaviour of Aluminium in the Environment due to Acidification*). Z Institute of Soil Sciences w Nankinie, gdzie pracuje doktorant, przyjechał dyrektor, prof. Cao Zhihong. Był on, obok prof. Tomasza Winnickiego z Politechniki Wrocławskiej i prof. Witolda Stępniewskiego z naszej uczelni, recenzentem pracy. W obronie wzięli udział przedstawiciele nauki, instytucji związanych z ochroną środowiska i Ambasady ChRL.

Przewody doktorskie otwarte na Wydziale mają:

mgr inż. Waldemar Budzyński – KTIOB

mgr inż. Marta Słowik – KKB

mgr inż. Wiesław Romańczuk – KMB

mgr inż. Paweł Sulik – KMB

mgr inż. Dariusz Flak – KGeo

mgr inż. Nader Khaddour – KBD

Przewody doktorskie pracowników WIBiS otwarte na innych uczelniach mają:

mgr inż. Miłosz Kłyś – KBD

mgr inż. Piotr Matwiejuk – KOWA

mgr inż. Piotr Gliński – KZWUŚ

mgr Małgorzata Pawłowska – KIOŚ

mgr Artur Pawłowski – KIOŚ

MRD

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

W roku 1997 Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej odnotował znaczny wzrost osiągnięć publikacyjnych. Jego pracownicy, jak doliczyliśmy się na podstawie danych dostarczonych przez poszczególne katedry, opublikowali łącznie 250 prac.

Dla inżynierów istotne są także osiągnięcia praktyczne, te rozwiązania technologiczne, które zaowocowały wdrożeniami. I tutaj profesorowie Wydziału mają się czym pochwalić – prof. Jan Kukielka wdrożył pólstywno wypełnienia, prof. Lucjan Pawłowski – utylizację odpadów w piecach cementowych, prof. Mieczysław Król – cementy ekspansywne, a prof. Andrzej Flaga – stropy krystaliczne.

Na uwagę zasługują wdrożenia związane z zagospodarowaniem odpadów, ze względu na modne obecnie technologie „przyjazne dla środowiska”, a także efekty ekonomiczne, które pozwalają uzyskać.

Patent prof. Kukielki „Wykorzystanie destruktu z frezowania nawierzchni bitumicznych do podbudów i warstw wiążących nawierzchni drogowych” został wdrożony w 1997 roku przy budowie nawierzchni przystanków autobusowych i trolejbusowych w Lublinie. Rozwiązanie prof. Pawłowskiego – spalanie odpadów i sposoby ich wprowadzania do pieca cementowego, znalazło zastosowanie w Cementowni Rejowiec i uzyskało wyróżnienie w konkursie MŚZNiL.

Jan Kukielka

ZASZCZYTNE CZŁONKOSTWO

Profesorowie z naszego Wydziału zostali zaproszeni do udziału w zaszczytnych grmiecach. I tak:

- prof. Wenanty Olszta, Kierownik Katedry Zaopatrzenia w Wodę i Usuwania Ścieków został w 1997 r. członkiem New York Academy of Sciences,
- prof. Lucjan Pawłowski został wybrany na członka Europejskiej Akademii Nauki i Sztuki z siedzibą w Salzburgu (Academia Scientiarum et Artium Europaea),
- prof. Iwo Pollo, kierownik Katedry Technologii Chemicznej został powołany na członka Rady Programowej miesięcznika naukowo-technicznego „Chemik”. Został też członkiem zespołu Technologii Chemicznej T 09 KBN oraz członkiem opiniodawczo-doradczo zespołu ds. polityki wydawniczej KBN.

KONFERENCJE NAUKOWE ORGANIZOWANE PRZEZ WIBIS

- Kair, 11-17 września 1997 r. – XI Międzynarodowa Konferencja **Chemistry for Protection of the Environment**.

Katedra Inżynierii i Ochrony Środowiska wraz z Międzynarodowym Komitetem Chemisty for Protection of the Environment była współorganizatorem XI Międzynarodowej Konferencji „Chemistry for Protection of the Environment”, która odbyła się w dniach 11–17 września w Kairze. Konferencja zgromadziła 60 naukowców, przedstawicieli agend rządowych oraz przemysłu z krajów Europy, Azji i USA. Tematyka związana była z różnymi aspektami zastosowania chemii w ochronie środowiska, od technologii mało- i bezodpadowych, nowoczesnych metod utylizacji odpadów ciekłych i stałych, po metody chemiczne w monitoringu oraz procesy zachodzące przy migracji i mobilizacji polutantów. Ostatnio włączono także elementy zarządzania środowiskiem, w tym uwzględniające normy ISO 14001. W czasie XI CPE odbyły się także dyskusje panelowe poświęcone wpływowi transportu kolejowego na środowisko, termicznym procesom utylizacji odpadów w procesie produkcji klinkieru oraz zastosowaniu reaktorów plazmowych w dezintegracji emisji niebezpiecznych.

- Warszawa, 24 listopada 1997 r. – II Ogólnopolska Konferencja **Główne problemy monitoringu w Polsce** została zorganizowana wspólnie przez Katedrę Inżynierii i Ochrony Środowiska oraz Komitet „Człowiek – środowisko” przy Prezydium PAN. W spotkaniu wzięło udział 35 uczestników z różnych ośrodków naukowych Polski, dyskutując na temat przekształceń środowiska przyrodniczego i urbanistycznego człowieka i sposobów monitorowania zmian.
- Kazimierz Dolny, 21–24 maja 1998 r. – Ogólnopolska Konferencja **Ekologia w inżynierii procesów budowlanych**.

Katedra Technologii i Organizacji Budownictwa wraz z Towarzystwem Naukowym Inżynierii Procesów Budowlanych i Sekcją Organizacji Zarządzania Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN zorganizowała w dniach 21–24 maja 1998 w Kazimierzu Dolnym konferencję „**Ekologia w inżynierii procesów budowlanych**”. Wśród 140 uczestników byli przedstawiciele naukowców i realizatorów szeroko pojętego procesu inwestycyjnego. Celem konferencji była wymiana doświadczeń w zakresie prac dydaktycznych i naukowych oraz wdrożeń postępu naukowo-technicznego w praktyce. Obrady toczyły się w pięciu sesjach tematycznych:

- Ekologia w inżynierii procesów budowlanych,
- Realizacja procesów budowlanych,
- Zarządzanie podmiotami gospodarczymi budownictwa,
- Proces inwestycyjny w budownictwie,
- Inżynieria materiałów budowlanych.

Marzenna Dudzińska

WYSTĄPIENIA – UDZIAŁ W KONFERENCJACH – WYJAZDY, CZYLI – GDZIE TO NAS NIE BYŁO

- W dniach 15–27 marca br. prof. dr hab. Lucjan Pawłowski z Katedry Inżynierii i Ochrony Środowiska przebywał jako członek delegacji MEN w Brukseli, gdzie dyskutowano programy edukacji ekologicznej. Następnie delegacja udała się do Niemiec, gdzie przygotowywane były programy współpracy w zakresie edukacji ekologicznej oraz zawarto wstępne porozumienie o stażach w ramach eurostypendiów dla studentów ochrony środowiska. W przyszłym roku akademickim skorzysta z nich pierwsza grupa studentów.
- Dr Józef Pituch z Katedry Matematyki i Geometrii Inżynierskiej przebywał w dniach 28.09–20.10.97 w Meksyku, gdzie brał udział w Międzynarodowym Kongresie Matematycznym zorganizowanym przez Uniwersytet w Aguascalientes. Wygłosił referat „*Functions mapping conformally the unit disk onto domains formed by semilines families*” oraz dwa wykłady na temat geometrycznej teorii funkcji zmiennej zespolonej na Uniwersytecie Autonomia Metropolitana w Meksyku.
- Dr Marzenna R. Dudzińska i dr Marek Kotowski z Katedry Inżynierii i Ochrony Środowiska przebywali w dniach 9–20 grudnia 1997 w New Delhi w ramach współpracy ze School of Environmental Sciences, Jawaharlal Nehru University. Przedstawili własne wyniki badań nad uwalnianiem metali, ze szczególnym uwzględnieniem aluminium, oraz prace związane z utylizacją odpadów w piecach cementowych i związaną z tym emisją polutantów organicznych. Zaplanowano podjęcie współpracy w dziedzinie problemów monitoringu atmosfery z zespołem prof. P. S. Khillare.
- W czasie pobytu w Indiach dr Dudzińska i dr Kotowski wzięli udział w XI Międzynarodowym Kongresie „Environment – 21st Century, Suitable Development – Agenda 21”, gdzie przedstawili dwa referaty.
- Trzej pracownicy Katedry Technologii Chemicznej wzięli udział w 13. Światowym Kongresie Ozonowym w Kioto, Japonia. Wygłosili łącznie 7 referatów, w tym dwa na zaproszenie organizatorów.

Marzenna Dudzińska

WSPÓŁPRACA Z BALTIC SEA UNIVERSITY

Baltic University Programme jest działającą od 1991 r. siecią zrzeszającą 150 uczelni z czternastu krajów położonych w zlewisku Morza Bałtyckiego. Centrum koordynacji tego programu i sekretariat znajduje się w Uniwersytecie w Uppsali.

W ramach programu naukowego dostępne są dla studentów trzy kursy: *The Baltic Sea Environment*, *Peoples of the Baltic* i *A Sustainable Baltic Region*.

Dwa dalsze *Sustainable Water Management* i *Waste Minimalization* są przygotowywane.

Na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej w roku 1992 r. prowadzony był kurs *The Baltic Sea Environment* (30 studentów inżynierii sanitarnej uzyskało dyplom wydany przez Uniwersytet w Uppsali), a w 1997 r. *A Sustainable Baltic Region* (18 studentów ochrony środowiska ukończyło pomyślnie ten kurs).
Elżbieta Kloc

STUDIA INDYWIDUALNE I STYPENDIA

Marcin Widomski z IV roku ochrony środowiska studiuje według indywidualnego programu.

Siedmiu studentów specjalności drogi ulice, lotniska z kierunku budownictwo otrzymało stypendia ufundowane przez PKP. Ci szczęśliwcy to: Krzysztof Czerwiński, Waldemar Dudek, Tomasz Kaliszyk, Grzegorz Kędziński, Marek Kubera, Bartosz Michalec i Stanisław Tomczak.

Aneta Stoczkowska, Ewa Gajewska i Piotr Wielgos z V roku budownictwa otrzymali stypendia firmy budowlanej „ATLAS” przyznawane najlepszym studentom kierunków budownictwo i architektura na polskich politechnikach.

NAGRODY ZA PRACE MAGISTERSKIE

Mgr inż. Aneta Czechowska i mgr inż. Martyna Rzościńska, studentki inżynierii sanitarnej, a obecnie asystentki w Katedrze Inżynierii i Ochrony Środowiska, otrzymały nagrody Środkowo-Europejskiego Instytutu Badań nad Środowiskiem za pracę magisterską pt.: „Badania nad usuwaniem skażeń środowiska związkami Cr(VI)” wykonaną pod kierunkiem prof. Lucjana Pawłowskiego.

Mgr inż. Beata Nadulska i mgr inż. Iwona Czerniakiewicz, absolwentki kierunku budownictwo, zostały uhonorowane nagrodą Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pracę dyplomową na temat „Opracowanie strategii marketingowej dla wybranego przedsiębiorstwa budowlanego” wykonaną w Katedrze Technologii i Organizacji Budownictwa pod kierunkiem dr Anny Sobotko.
Marzenna Dudzińska

LATO Z UNIWERSYTEM BAŁTYCKIM !!!!!!!

Specjalna oferta dla tegorocznych absolwentów

Baltic Sea University:

Studencie – masz okazję spędzić wakacje w miłym międzynarodowym towarzystwie.

TANIO – POŻYTECZNIE – PRZYJEMNIE – WESOŁO

Do wyboru trzy super propozycje:

1. **Letni obóz naukowy w Stacji Morskiej w Helu**, od 21 do 30 sierpnia 1998 r. organizowany przez AR w Lublinie i PL, we współpracy z Uniwersytetem w Uppsali i Uniwersytetem Gdańskim.
2. **Obóz naukowy w nadmorskim ośrodku wypoczynkowym w Stegnach**, organizowany przez Centrum Uniwersytetu Bałtyckiego w Polsce od 24 czerwca do 3 lipca 1998 r.
3. **Rejs statkiem „Pogoria”** 24 czerwca Gdynia – 3 lipca Delft (Holandia) – atrakcja – Rektor UMCS prof. Kazimierz Goebel jako Kapitan!

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA I PODSTAW TECHNIKI

INSTYTUT FIZYKI

– NOWA JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA W STRUKTURZE UCZELNI

W lipcu 1997 roku w strukturze organizacyjnej Wydziału ZiPT powołany został Instytut Fizyki.

Wniosek o przemianowanie Katedry Fizyki w Instytut analizowany był przez kolejne kierownictwa i Senaty uczelni ponad cztery lata (od maja 1993). Jego pozytywne rozstrzygnięcie wydaje się zapowiadać powstanie w najbliższej przyszłości kilku instytutów z przekształcenia największych katedr oraz połączenia katedr „bliźniaczych”.

Głównym celem przemianowania Katedry Fizyki w Instytut była perspektywa poprawy efektywności naukowej i organizacyjnej tej sporej już, jak na warunki uczelniane – jednostki organizacyjnej. Ważną przesłanką był także fakt, iż według ustaleń KBN dotacje na działalność statutową mogą otrzymać niezależnie jednostki organizacyjne – poczynając od instytutów.

W Instytucie Fizyki zatrudnionych jest obecnie 37 pracowników, w tym dwóch profesorów z tytułem naukowym, dwóch profesorów nadzwyczajnych ze stopniem doktora habilitowanego oraz 16 osób ze stopniem doktora nauk fizycznych lub technicznych. Instytut realizuje około 9 tysięcy godzin dydaktycznych rocznie na wszystkich kierunkach i formach kształcenia (w tym ponad 3,5 tys. godzin zajęć laboratoryjnych). W strukturze Instytutu funkcjonują pracownie dydaktyczne, obejmujące 50 stanowisk z około 165 zadaniami i pełną obsługą w skrypty i instrukcje, sześć pracowni naukowych, sala wykładowa dostosowana do demonstracji i pokazów fizycznych oraz mały warsztat mechaniczny.

Od trzech lat Instytut prowadzi zajęcia dla studentów i prace dyplomowe w zakresie specjalności „fizyka z elektroniką” na kierunku wychowanie techniczne. W ostatnim czasie pracownicy Instytutu publikowali ponad 40 prac rocznie, w tym: książki naukowe, skrypty oraz artykuły oryginalne w czasopiśmie zagranicznych i o obiegu międzynarodowym. W liczbie cytowań (wg indeksu cytowań) Instytut przoduje w uczelni już od kilku lat.

Instytut jest organizatorem cyklicznej konferencji międzynarodowej nt. „*Intermolecular Interactions in Matter*”, organizuje i współorganizuje inne konferencje i szkoły naukowe, współpracuje z wieloma ośrodkami naukowymi. Są to m. in.: Zakład Chemii Fizycznej Petersburskiego Uniwersytetu Elektrotechnicznego, Instytut Materiałoznawstwa Hiszpańskiej Akademii Nauk w Barcelonie, Uniwersytet Barceloński, INSA w Lyonie, Uniwersytety w Poitiers, w Lille i w Marsylii, Katedra Biofizyki Uniwersytetu w Erewanie, Wydziały Matematyki i Fizyki UMCS, Politechniki Gdańskiej oraz WSP w Częstochowie. Pracownicy Instytutu biorą udział w pracach towarzystw naukowych, pełniąc funkcje w zarządach lokalnych

i krajowych (Polskie Towarzystwo Biofizyków i Polskie Towarzystwo Wzrostu Kryształów; od maja br. funkcję Prezesa Towarzystwa objął prof. K. Sangwal, tym samym stał się przedstawicielem Polski w International Union of Crystal Growth).

W skład Instytutu wchodzi cztery zakłady: Zakład Fizyki Ciała Stałego (kierownik – prof. dr hab. Keshra Sangwal), Zakład Fizyki Technicznej (kierownik – dr hab. inż. Jan M. Olchownik, prof. nadzw.), Zakład Fizyki Doświadczalnej (kierownik – dr hab. Grzegorz Gładyszewski, prof. nadzw.) i Zakład Fizyki Ogólnej (kierownik – prof. dr hab. Edward Śpiewła). Funkcję Dyrektora Instytutu pełni prof. Edward Śpiewła, a Zastępcy Dyrektora – mgr Janina Mucha. W ważniejszych sprawach dotyczących Instytutu wypowiada się Rada Instytutu, w skład której wchodzi kierownicy zakładów oraz dr Barbara Mikołajczak, mgr Janina Mucha i mgr Tatiana Palczyńska.

JeM

V POLISH CONFERENCE ON CRYSTAL GROWTH (V OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA WZROSTU KRYSZTAŁÓW)

W dniach 10–13 maja 1998 r. w Nałęczowie odbyła się kolejna ogólnopolska konferencja poświęcona badaniu wzrostu kryształów. Konferencję pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Wzrostu Kryształów zorganizował Instytut Fizyki i Katedra Inżynierii Materiałowej. Przewodniczącym komitetu organizacyjnego był prof. K. Sangwal z Instytutu Fizyki. Patronat nad całością objął JM Rektor prof. K. Szabelski. W skład komitetu naukowego konferencji wchodził przedstawiciele najważniejszych ośrodków polskich zajmujących się tą dziedziną badań. Na konferencji wygłoszono 20 referatów plenarnych, 15 prac było przedstawianych w tzw. Oral Presentations. Ponadto była zorganizowana sesja plakatowa, którą podzielono na cztery działy: *I. Bulk Crystal* – 10 prezentacji, *II. Crystalline Microstructures* – 8 prezentacji, *III. Characterization of Crystal and Films* – 21 prezentacji oraz *IV. Others* – 6 prezentacji. Mimo, że nazwa konferencji sugeruje polski charakter, to wśród prezentowanych prac aż 35 miało zagranicznych autorów. Wśród gości spoza Polski najwięcej było Niemców, Hiszpanów, Węgrów i Ukraińców, ale przyjechali także naukowcy z Japonii, Kanady, Rumunii i Białorusi. Uczestnicy gremialnie chwalili precyzyjną organizację, wspaniałą atmosferę, wielką gościnność gospodarzy oraz wysoki poziom naukowy konferencji.

JeM

KOŁO NAUKOWE MENEDŻERÓW

Koło Naukowe Menedżerów działa przy Katedrze Zarządzania Politechniki Lubelskiej od 1992 roku. Powstało z inicjatywy studentów, którzy chcieli zdobywać wiedzę nie tylko teoretyczną, ale także praktyczną. Dzięki aktywnemu wsparciu i ukierunkowaniu przez opiekującą się nim profesor Ewę Bojar, Koło zaczęło rozwijać działalność naukową i organizatorską. Na efekty nie trzeba było długo czekać.

Już w maju 1993 roku zorganizowano I Międzynarodowe Sympozjum Naukowe Studentów i Młodych Pracowników Nauki. Inicjatywa ta stała się tradycją. Od tej pory co roku, w coraz liczniejszym gronie, organizowane są spotkania studentów z kraju i z zagranicy. W dniach 14–15 maja 1998 roku odbyło się szóste z kolei sympozjum, w tym roku zatytułowane: „Przedsiębiorstwo a konkurencja”.

Przynależność Politechniki Lubelskiej do Grupy Uniwersytetów Compostela stwarza nowe możliwości. Dzięki nawiązanej współpracy studenci WZiPT, a w szczególności członkowie KNM, biorąc udział w zagranicznych spotkaniach i konferencjach zdobywają nowe doświadczenia.

Działalność Koła cieszy się uznaniem nie tylko kadry naukowej Politechniki, ale również wielu organizacji i stowarzyszeń. W swoim dorobku KNM ma również współpracę z Teatrem im. J. Osterwy, z którym organizowany jest cykl Studenckich Premier Teatralnych.

Dowodem na to, iż praca w KNM daje wymierne korzyści, są nagrody i wyróżnienia zdobywane członków Koła. Ważne są też interesujące propozycje pracy po skończeniu studiów.

Piotr Markowski

CHALLENGE MANAGEMENT POLSKA 1997

W dniach 4–6 grudnia 1997 r. w Śląskiej Międzynarodowej Szkole Handlowej w Katowicach odbył się IV Ogólnopolski Turniej Zarządzania – Challenge Management '97. Jest to doroczna impreza organizowana dla studentów nauk ekonomicznych, polegająca na symulacji zarządzania przedsiębiorstwem w wymyślonych, choć maksymalnie zbliżonych do rzeczywistości, warunkach rynku. Konkurentami są pozostałe drużyny biorące udział w turnieju. Każde z przedsiębiorstw ma do dyspozycji jednakowy kapitał początkowy, który stara się powiększyć.

Do finału Challenge Management zakwalifikowało się dwanaście ekip z ponad pięćdziesięciu, które zgłosiły chęć uczestnictwa. W drużynie z Politechniki Lubelskiej byli: Justyna Mróz, Andrzej Krzysztoń, Maciej Musioł, Adam Miksza i Michał Dąbrowa-Karasiński. Są to studenci IV i V roku zarządzania i marketingu oraz członkowie Koła Naukowego Menedżerów.

„Nasza drużyna Politechniki odniosła tam znaczący sukces. Po dramatycznej rozgrywce finałowej zdobyliśmy dwie pierwsze nagrody: za wynik handlowy oraz za zarządzanie ryzykiem. Wywalczyliśmy też drugą prestiżową nagrodę za całokształt dokonań i ogólny image stworzonego i kierowanego przez nas przedsiębiorstwa. Mamy satysfakcję, że jest to jak dotąd największy sukces studentów Politechniki Lubelskiej na tego typu imprezie.” – powiedziała nam o Turnieju jego uczestniczka.

Justyna Mróz

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

Kierowniczką

ANNA ZIEMECKA, córka Kazimierzy i Władysława Mączyńskich, urodziła się 23 maja 1905 r. w Radomiu. Gimnazjum ukończyła w 1924 r. W 1927 r. rozpoczęła studia polonistyczne na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego, które kontynuowała z przerwami, podejmując w międzyczasie pracę zarobkową.

W latach 1934–1937 pracowała na stanowisku redaktora w wydawnictwie „Książnica Atlas”. Aktywnie współpracowała w redagowaniu wychodzącej wówczas w odcinkach encyklopedii „Świat i Życie” (Zarys encyklopedyczny współczesnej wiedzy i kultury, Lwów 1935, 1936). Opiniowała również maszynopisy książek złożonych do druku.

W 1936 r. wyszła za mąż za dr. hab. Stanisława Ziemeckiego, pracownika naukowego SGGW w Warszawie. Okres okupacji spędziła w Rzędowicach i Garbatce, gdzie ukrywał się poszukiwany przez Niemców Jej mąż.

Z Lublinem związała się w 1945 r. Mąż objął wtedy stanowisko profesora w UMCS, a następnie został rektorem Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej. Do roku 1956 nie pracowała zawodowo. Zajmowała się wychowywaniem dzieci – syna Stanisława Bogdana (1937) i córki Elżbiety (1944). Ponadto pomagała mężowi w pracach redakcyjnych licznie przez niego wydawanych podręczników i publikacji naukowych.

Po śmierci męża podjęła, od 1 marca 1956 roku, pracę w WSInż. Do 1961 r. pracowała jako sekretarz rektora, następnie w administracji Szkoły jako starszy referent, a od 1965 r. jako technik dokumentalista. Od początku pracy zajmowała się też gromadzeniem podręczników i skryptów dla studentów.

W roku 1963 Anna Ziemecka ukończyła w Warszawie półroczny korespondencyjny kurs bibliotekarski. 29 marca 1968 r. otrzymała nominację na Kierownika Biblioteki WSInż. Wcześniejsze doświadczenia z pracy w „Książnicy Atlas” ułatwiły Annie Ziemeckiej pracę w bibliotece.

W 1958 r. WSInż. otrzymała budynek przy ul. Bernardyńskiej 13, dokąd po remoncie przeniosła się z zajmowanych wcześniej pomieszczeń w Państwowych Szkołach Budownictwa przy Al. Raclawickich 7A. Biblioteka otrzymała trzy pokoiki w bocznej oficynie. Umieszczono w nich zbiory, zorganizowano wypożyczalnię książek oraz małą czytelnia. Najmniejsze pomieszczenie przeznaczono na zbiory specjalne, przede wszystkim normy.

W latach sześćdziesiątych biblioteka otrzymała dotacje z ministerstwa na zakup książek naukowych i zagranicznych czasopism naukowych. Warunki pracy nadal były trudne, ale zaangażowanie, energia i zapał do pracy Anny Ziemeckiej, dla której naczelnym zadaniem była jak najlepsza obsługa czytelnika – zdecydowały, że przy tak skromnej obsadzie biblioteka była czynna codziennie od poniedziałku do soboty włącznie w godzinach od 8⁰⁰ do 21⁰⁰. Pracowano na dwie zmiany, a Kierowniczką pełniła dyżury wspólnie z innymi. Ten niewielki zespół wykonywał ponadto wszystkie podstawowe prace biblioteczne: zamawianie książek, opracowywanie ich, tworzenie katalogów i udzielanie informacji.

W styczniu 1969 roku Biblioteka została przeniesiona do gmachu Biblioteki Międzyuczelnianej przy ul. Nowotki 11 (obecnie Radziszewskiego). Biblioteka WSInż. sprowadziła się tam jako ostatnia i najmniejsza; otrzymała trzy pomieszczenia, miejsce przy ladzie na piętrze, część magazynu, oraz miejsce na dwa katalogi w holu.

Anna Ziemecka optymalnie zagospodarowała otrzymane pomieszczenia, a jednocześnie cały czas starała się o uzyskanie dodatkowego miejsca dla Biblioteki. Była niestrudzoną i ofiarną pracowniczką. Obok organizacji pracy, nadzoru nad nią, zajmowała się gromadzeniem zbiorów oraz prowadziła wypożyczalnię międzybiblioteczną.

Sama bardzo pracowita, stale angażująca się we wszystkie prace biblioteczne, wymagając wiele od siebie, wymagała także rzetelnej i sumiennej pracy od nas. Była kierownikiem, którego polecenia staraliśmy się wykonywać jak najlepiej. Zawsze miała czas dla każdego, kto potrzebował Jej rady i pomocy. Zawsze trafnie i sprawiedliwie oceniała pracowników.

Kierownik Anna Ziemecka odeszła na emeryturę 1 marca 1974 roku. Od tego momentu cały swój czas i siły poświęciła rodzinie, wychowując dwóch synów córki Elżbiety, doktora medycyny. Do końca życia była aktywna i niezwykle sprawna umysłowo. Przez cały czas utrzymywała bliski kontakt ze swoimi współpracownikami. Pozostała w naszej pamięci jako wspaniały, dobry, wrażliwy, obdarzony wielką kulturą osobistą Człowiek – zawsze nam życzliwy i przyjazny.

Zmarła w Lublinie, 17 lipca 1996 r.

Kazimiera Karczewska

JAKA BIBLIOTEKA?

Kiedy w dzisiejszej Polsce mówi się o transformacji ustrojowej, to na ogół pod tym pojęciem rozumie się przemiany polityczne, gospodarcze, społeczne. Niewielu natomiast dostrzega transformację społeczeństwa na poziomie wtórnym – przechodzenie z poziomu społeczeństwa przemysłowego do poziomu społeczeństwa informacyjnego, którego podstawą będzie tworzenie i konsumpcja wiedzy, tak jak tworzenie i konsumpcja towarów jest podstawą społeczeństwa przemysłowego.

Od zawsze biblioteka postrzegana była jako miejsce, gdzie można pożyczyć książkę, zasięgnąć informacji. Biblioteki proponowały i nadal proponują raczej źródła, niż wiedzę sensu stricto. Są magazynami źródeł. Od wieków, żeby nie powiedzieć od tysiącleci, biblioteka nie zmieniała swego profilu działalności, metod pracy, warsztatu, przedmiotu. Nauka, dla której działalność biblioteczna była nieodłącznym partnerem, dokonywała stałego postępu, ale źródła wiedzy, ich przechowywanie i udostępnianie pozostawały bez zmian. Dopiero przemiany ostatnich lat stworzyły potrzebę, ale i szansę, na przekształcenie bibliotek w instytucje jakościowo zupełnie inne od obecnych.

Aby sprostać nowym wymaganiom i odpowiedzieć na potrzeby społeczeństwa informacyjnego, biblioteki będą musiały stać się ośrodkami przetwarzania wiedzy. Obraz bibliotekarza, który z namaszczeniem przetrzuca kartki starodruku, syci oko kunsztowną oprawą i podziwia stare sztychy, choć bardzo romantyczny, będzie musiał odejść w przeszłość. Biblioteka, z samej swej istoty, będzie musiała stać się ośrodkiem wymiany szybkiej informacji, bowiem wymiana informacji leży u podstaw nauki, rozumianej zarówno jako działalność badawcza, jak i edukacyjna.

W tak widzianej bibliotece bibliotekarze będą musieli stać się menedżerami wiedzy. Wymagać to będzie całkowitego przeorientowania postaw, wymagań intelektualnych, zmiany podejścia pracowników bibliotek do swej pracy i jej narzędzi.

Bibliotekarstwo nie może się już określać się jako dyscyplina humanistyczna – będzie stale i coraz silniej przesycać technologią. Musi również uznać rynkową wartość informacji oraz zmienić orientację z książko-centricznej, na rzecz zasobów elektronicznych. Bibliotekarz powinien być aktywnym uczestnikiem procesu przetwarzania informacji – zmienić model wykształcenia z opartego na szerokiej wiedzy ogólnej, na model wyspecjalizowany, a tradycyjna praktyka biblioteczna musi zmienić się na technologię intelektualną.

Jaka będzie biblioteka w społeczeństwie informacyjnym? Czy będzie biblioteką bez papieru, bez książki? Raczej nie, ale jeśli bibliotekarze chcą pełnić w nowym społeczeństwie znaczącą rolę, muszą dokonać rewizji fundamentalnych założeń współczesnego bibliotekarstwa. Z podstawowego znaczenia informacji i wiedzy w społeczeństwie informacyjnym możemy jedynie wnosić, że biblioteki albo będą odgrywały znaczącą rolę albo znikną, wyparte przez inne lepiej zorganizowane instytucje.

Wszystkie kryteria i postulaty, jakie muszą być spełnione, by biblioteka stała się ośrodkiem wiedzy jako takiej, realizować musi też nasza Biblioteka. Ale też w niej najłatwiej dostrzec i najłatwiej zrealizować można rynkową wartość informacji, jej przetwarzanie, gromadzenie zasobów elektronicznych. Biblioteka techniczna daje bowiem większą szansę partnerstwa dla społeczeństwa informacyjnego niż biblioteka humanistyczna.

Jest to na pewno droga, którą będzie musiała pójść w najbliższych latach Biblioteka Politechniki Lubelskiej.

Ryszard Bania

Daty, fakty....

1953 wraz z powstaniem WSIInż. rozpoczyna się gromadzenie zbiorów

1956 pieczę nad księgozbiorem obejmuje p. Anna Ziemecka

1962 Biblioteka, wraz z Uczelnią, przenosi się do budynku na ul. Dąbrowskiego 13

1966 Biblioteka otrzymuje dotacje na zakup książek i czasopism

1968 Kierownikiem Biblioteki zostaje p. Anna Ziemecka

1969 Biblioteka przenosi się do gmachu Biblioteki Międzyuczelnianej na ul. Nowotki 11

1972 zachodzą zmiany organizacyjne, Biblioteka rozpoczyna działalność informacyjno-dydaktyczną

1974 p. Anna Ziemecka odchodzi na emeryturę, stanowisko Dyrektora Biblioteki obejmuje dr Irena Pawelec, powstają biblioteki wydziałowe

1975 okres wzmoczonych zakupów, wydawane są wykazy nabytków

1979 Oddział Informacji Naukowej wraz z Wypożyczalnią Międzybiblioteczną i Sekcją Norm przenosi się do budynku Wydziału Mechanicznego na ul. Nadbystrzycką

1983 podręczniki i skrypty zostają wydzielone z księgozbioru głównego i przeniesione jako odrębny księgozbiór do baraku Stolbudu

1988 ukazuje się pierwszy tom Bibliografii pracowników Politechniki Lubelskiej

1992 rozpoczyna się proces komputeryzacji – zakup SOB (System Obsługi Biblioteki), wdrażanie systemu

1994 Biblioteka wspólnie z innymi bibliotekami uczelni lubelskich przystępuje do Konsorcjum VTLS i zaczyna powoli prace nad wdrażaniem tego systemu

1995 w Oddziale Informacji Naukowej powstaje Informatorium – czytelnia informacyjna wyposażona w sprzęt komputerowy, z dostępem do sieci lokalnej i Internetu

1997 dr Irena Pawelec przechodzi na emeryturę

1998 mgr Ryszard Bania zaczął pełnić obowiązki Dyrektora Biblioteki Głównej Politechniki Lubelskiej

Liczby...

Lata	Liczba książek	Liczba czasopism
1958	4 300	45
1968	24 900	260
1978	89 800	777
1988	146 000	892
1998	173 000	514

Polubić bazy...

Nowe przyszło zniecka, bez zapowiedzi. Po powrocie z urlopu w 1993 r. zastałam je obok mojego biurka. Miało być odąd podstawowym narzędziem mojej pracy. Wiedziałam o nim tylko tyle, że nazywa się komputer... Tego dnia kupiłam sobie

książkę o komputerach; skutecznie zniechęciła mnie nawet do patrzenia w jego stronę. Informatycy coś w nim instalowali, coś mi pokazywali, tłumaczyli, ale był to dla mnie zupełnie niezrozumiały język. Kupiliśmy pierwszą bazę – **COMPENDEX PLUS**. Owszem, wiedziałam, że jest to nieocenione źródło informacji, że to tak szybko i łatwo, że teraz to już...

i dalej wertowałam kartoteki dokumentacyjne, zestawienia tematyczne, bibliografie i czasopisma abstraktowe w poszukiwaniu literatury. Ale komputer stał obok i wzbudzał zainteresowanie czytelników – nie wypadało przecież mówić, że nie wiem, co to jest i po co tu stoi. Zrobiłam sobie ściągawkę z instrukcji do korzystania z bazy i mozolnie, krok po kroku, przeprowadziłam pierwsze wyszukiwanie (oczywiście nikt nie mógł tego widzieć i tylko ja wiem, ile mnie to wtedy kosztowało). To była moja prywatna „rewolucja informacyjna”.

Dzisiaj nie umiem pracować bez komputera, bez sieci, baz danych, bez Internetu. Myślę, że i nauki dzisiaj już nie da się uprawiać bez dostępu do rozmaitych baz danych. Przecież uprawianie nauki to między innymi posługiwanie się informacją – tworzenie jej i wymiana stanowią bardzo istotną część pracy każdego naukowca.

Odbiorcy informacji zaczynają domagać się coraz szerszego zakresu dostępu do jej źródeł, także w jej nowych, niekonwencjonalnych postaciach i coraz wyższej sprawności obsługi informacyjnej. Informatorium Biblioteki Głównej jest odpowiednio przygotowane do świadczenia usług informacyjnych na wysokim poziomie. Mamy nową, dobrze wyposażoną w sprzęt komputerowy czytelnię informacyjną, z dostępem do sieci lokalnej i Internetu. Udostępniamy bazy danych na CD-ROM, dziedzinowo odpowiadające kierunkom studiów. Nie jest ich może zbyt dużo, ale są to podstawowe bazy, nieodzowne na uczelni technicznej: trzy serie *Current Contents (Engineering Computing and Technology, Life Sciences, Physical, Chemical and Earth Sciences)*, ogólnotechniczna *Compendex Plus, Environment Abstracts, World Research Database, Grants Database*, trzy bazy z rodziny baz patentowych *ESPACE: Preces Espace, Bulletin Espace i Acces Espace* oraz nasz najnowszy nabytek i zarazem najnowszy produkt firmy UMI – baza *Applied Science and Technology Plus*. Jesteśmy pierwszym ośrodkiem w kraju testującym tę bazę i jej pierwszym subskrybentem. Warto poświęcić jej trochę więcej uwagi. Baza ta indeksuje 380 tytułów czasopism amerykańskich (90% rekordów zawiera abstrakty), z czego 130 tytułów w formie zeskanowanych obrazów *cover-to-cover*. Większość z nich to czasopisma z impact factorem, wysoko notowane w rankingu „Journal Citation Reports”. Baza zakresem swym obejmuje: aeronautykę, inżynierię chemiczną, technologie i zastosowanie komputerów, elektrotechnikę, ochronę środowiska, mechanikę, fizykę, telekomunikację, transport.

Zakres chronologiczny bazy obejmuje okres od 1994, aktualizowana kwartalnie. Subskrybenci bazy za dodatkową, niewielką już opłatą mogą również wykupić dostęp do bazy w trybie on-line – jest częściej aktualizowana i ma kolorową grafikę (w wersji CD-ROM obrazy są czarno-białe) – no i można korzystać z niej z własnego komputera...

Obok baz danych na CD-ROM istnieją również bazy danych zlokalizowane na odległych serwerach, dostępne poprzez sieć. Internet jest nieocenionym źródłem informacji, pod jednym warunkiem: że możemy sobie pozwolić na wykupienie dostępu do profesjonalnych serwisów informacyjnych. Ktoś kiedyś porównał Internet do pięknej witryny sklepowej – można wszystko obejrzeć, pozachwycać się, ale za towar (a informacja stała się już towarem) trzeba, niestety, zapłacić. Skoro już porównujemy Internet do sklepu, to na szczęście od czasu do czasu są jakieś ciekawe promocje i czegoś, na co nie możemy sobie pozwolić, przynajmniej możemy spróbować... Bardzo ciekawe były bazy *OCLC*, testowane u nas w ubiegłym roku, bazy *EBSCO*, dostępne również za pośrednictwem tego serwisu. Godne zainteresowania są bazy udostępniane w pilotażowym programie Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego w Warszawie (m.in. baza *Science Citation Index* oraz baza *INSPEC*). W maju testowaliśmy cały szereg baz dostępnych za pośrednictwem firmy *Cambridge Scientific Abstract* (polecam szczególnie bazy z ochrony środowiska i z mechaniki – m.in. *METADEx*) oraz bazy *Proquest Direct*, wspomnianej wcześniej firmy UMI. Nie sposób omówić tutaj wszystkie bazy – zainteresowanych odsyłam do naszych stron www (<http://eos.umcs.lublin.pl/users/biblpol/>), gdzie znaleźć można niezbędne informacje.

Nie jesteśmy tylko biernymi użytkownikami informacji. Aktywnie włączamy się w budowanie infrastruktury informacyjnej – tworzymy własne bazy. Baza *NORMY*, częściowo dofinansowana przez KBN, dostępna w sieci Internet pod adresem <http://infona.pol.lublin.pl>, jest chyba pierwszą w kraju bazą normalizacyjną. W założeniu miała być bazą regionalną, ale notujemy użytkowników praktycznie z całej Polski. Pod tym samym adresem znaleźć można również bazę *PUBLIKACJE*, tworzoną w zasadzie dla potrzeb własnych (co roku wydajemy „Publikacje pracowników Politechniki Lubelskiej”), ale zdecydowaliśmy się udostępnić ją również w sieci. Jest to przecież dodatkowa forma rozpowszechniania informacji o naszych publikacjach, obok oczywiście bazy *ScienCE* (<http://helios.man.lublin.pl:8800/science/science.htm>), tworzonej dla potrzeb środowiska lubelskiego, w której również mamy swój skromny udział...

Korzystanie z baz nie wymaga specjalnych umiejętności obsługi komputera, interfejs użytkownika jest bardzo przyjazny, poruszanie w bazie odbywa się w zasadzie intuicyjnie. Ekran zaopatrzony jest w system pomocy i podpowiedzi, i oczywiście jest zawsze ktoś, kto pomoże w razie trudności.

Niektórzy nasi czytelnicy twierdzą, że trudno im się przestawić na te elektroniczne formy, że to nie to samo co druk, że lubią czuć dotyk i zapach papieru, że książkę to można zabrać ze sobą np. na działkę, do pociągu czy nawet do łóżka, a z komputerem jakby trudniej... Niestety, a może na szczęście, wkraczamy w wiek informacji i żyć będziemy w społeczeństwie informacyjnym. Będziemy musieli się więc dostosować do nowych warunków. Trzeba będzie polubić bazy... *Hanna Celoch*

Propozycja Politechniki Lubelskiej

Lubelski Akademicki Park Technologiczny

Otwierając IX Seminarium „Jakość i efektywność wytwarzania”, zorganizowane 1 grudnia 1997 r. przez katedrę Automatyki oraz Lubelskie Centrum Transferu Technologii, rektor prof. Kazimierz Szabelski poinformował o nowej, zaakceptowanej już przez Senat, inicjatywie Politechniki Lubelskiej.

Jest nią idea Lubelskiego Akademickiego Parku Technologicznego – instytucji wyspecjalizowanej w komercjalizacji rezultatów badań oraz optymalizacji transferu zaawansowanych technologii z placówek naukowych do praktyki gospodarczej. Wstępny projekt, który był rozważany przez rektorów wszystkich wyższych uczelni z Lublina, zakłada, że Park będzie zespołem instytucji akademickich, placówek naukowo-badawczych i przedsiębiorstw reprezentujących zaawansowane technologie, które to jednostki skoncentrowane będą na jednym obszarze w celu realizacji przedsięwzięć innowacyjnych. Głównymi celami Lubelskiego Akademickiego Parku Technologicznego będzie popieranie powstawania i rozwoju małych i średnich firm stosujących zaawansowane, przyjazne środowisku naturalnemu technologie (z preferencją opracowań technologicznych lubelskich placówek naukowych) oraz przyciąganie jednostek badawczo-rozwojowych, firm krajowych i zagranicznych, a także laboratoriów środowiskowych.

W dziedzinie nauki i edukacji budowa Lubelskiego Akademickiego Parku Technologicznego jest zamierzeniem pionierskim w naszym makroregionie. Idea Akademickiego Parku Technologicznego jest też próbą poszukiwania pozarządowych źródeł finansowania badań naukowych poprzez badania marketingowe, zacieśnianie więzi z lokalnym przemysłem,

samorządem oraz efektywną współpracę z instytucjami międzynarodowymi i euroregionami.

Zakłada się, że do zadań Lubelskiego Akademickiego Parku Technologicznego będą należeć: pośrednictwo w międzynarodowym transferze technologii połączone z promowaniem i eksportem polskich rozwiązań naukowo-technicznych; usługi w zakresie doradztwa technicznego, organizacyjnego i marketingu oraz usługi w zakresie szkolenia i reorientacji zawodowej pracowników.

Lubelski Akademicki Park Technologiczny z założenia będzie wspólnym przedsięwzięciem gospodarczym wszystkich lubelskich uczelni, placówek naukowo-dydaktycznych i naukowo-badawczych, banków, samorządu lokalnego.

Właściwe wykorzystanie szans i potencjału lubelskiego środowiska naukowego może stać się katalizatorem rozwoju gospodarczego makroregionu środkowo-wschodniego, natomiast sam makroregion liczącym się węzłem gospodarczym i kulturalnym zjednoczonej Europy. Sprzyjać temu powinna dostępność komunikacyjna, istniejący już potencjał gospodarczy oraz dogodne położenie w Europie Środkowowschodniej. Należy oczekiwać, że znaczenie Parku wzrastać będzie zarówno w skali makroregionalnej, krajowej jak i międzynarodowej.

Przedsięwzięcie będzie mogło być zrealizowane przy harmonijnej współpracy organów administracji samorządowej i wojewódzkiej z administracją centralną podczas tworzenia warunków prawno-organizacyjnych dla ściągnięcia kapitałowych inwestycji zagranicznych.

Waldemar Wójcik

Jak PL z PL

Umowa z Politechniką Lwowską

W kwietniu we Lwowie przebywała delegacja władz Politechniki Lubelskiej w składzie: prof. Kazimierz Szabelski – rektor, prof. Tadeusz Janowski – prorektor ds. nauki i były rektor prof. Włodzimierz Sitko. Celem pobytu były końcowe uzgodnienia i podpisanie umowy o współpracy naukowej i dydaktycznej pomiędzy Politechniką Lwowską a Politechniką Lubelską.

Umowa przewiduje m.in. wymianę nauczycieli akademickich w celach naukowych i badawczych, wymianę publikacji, materiałów naukowych i dydaktycznych oraz informacji o prowadzonych badaniach, rozwój programów wspólnych badań naukowych, wspólne publikacje, spotkania, konferencje oraz wzajemne udostępnianie laboratoriów, urządzeń badawczych i bibliotek.

Politechnika Lwowska, założona w 1844 r., ma szczególne miejsce w rozwoju nauk technicznych. Wśród jej pracowników byli wybitni uczeni polscy tej miary co prof. Ignacy Mościcki – chemik, współtwórca polskiego przemysłu chemicznego i prezydent, prof. Kazimierz Bartel – matematyk i przedwojenny premier, prof. Maksymilian Huber – wybitny

mechanik, prof. Wiesław Chrzanowski – konstruktor silników cieplnych, prof. Stefan Bryła – pionier spawalnictwa, projektant konstrukcji.

Pierwszy efekt podpisanej umowy będzie związany z architekturą – nowym, tworzoną na Politechnice Lubelskiej kierunkiem studiów. W październiku otwarta będzie wystawa „Historyczna i współczesna architektura Lwowa” przygotowana przez prof. Bogdana Posackiego z Politechniki Lwowskiej, którą wcześniej można było oglądać na Politechnice Wrocławskiej.

Umowa o współpracy z Politechniką Lwowską jest 29. umową, jakie Politechnika Lubelska ma zawarte z zagranicznymi uczelniami i instytucjami naukowymi.

Marta Kurowska

„Czego nie wiecie o chórze, a boicie się zapytać” oraz słów kilka o sezonie 1997/98

Dla Ani

Z jakiego powodu do chóru przychodzą wciąż nowi ludzie? Po co chcą poświęcać czas rzeczy tak ulotnej, nieopłacalnej ekonomicznie, jak śpiewanie? I to do tego okupionej godzinami pracy, a czasem znużenia lub stresu? Najlepiej byłoby ich samych o to zapytać. Byłoby to najbardziej miarodajne i zapewne ukazałoby różnorodność oczekiwań, jakie każdy z nas wiąże z zespołem. Niestety, taka ankieta nie została przeprowadzona, więc będzie tu miało miejsce dochodzenie poszlakowe oraz wykorzystanie wniosków z autopsji autora.

Po pierwsze, nie ma co za bardzo lamentować nad tymi godzinami ciężkiej pracy na próbach. Gdyby nam to przeszkadzało, nie byłoby sensu wkląć się w całą tę zabawę. Poza tym oczywiście jest to nieodłączny element istnienia każdego zespołu artystycznego. O tym koniec.

Myślę, że pozostałe uwagi i wyjaśnienie przyczyn naszego wspólnego działania również dotyczą wszelkich form zrzeczenia się, a zwłaszcza organizowania się wokół jakichś zamierzeń artystycznych. A więc: spotkanie z wieloma zajmującymi ludźmi – chórzystami. Są oni ciekawi choćby z samego założenia: przecież starają się zostać artystami. Przychodzą z różnych środowisk, mają różne zainteresowania i charaktery. Miesza się więc technika z ekonomią, filologia z medycyną, technologia obróbki skrawaniem... z niańczeniem dzieci, a to wszystko z muzyką. I tak naprawdę to wokół niej właśnie wszystko się obraca, choćby nie wiadomo jak bardzo chórzysta był przekonany, że jest w zespole po to głównie, by na przykład doświadczać milego towarzystwa lub spotkać swojego życiowego partnera. Ale to, co każdy z nas chce wyrazić przez muzykę, śpiew, jest już tylko jego wyłączną tajemnicą. Wiem tylko, że to dzięki niej w ciągu kilkunastu minut koncertu lub próby możemy czasem poczuć się jednością.

Ta jedność to również parawan, za którym każdy z nas kryje się przed słuchaczami. Prawdopodobnie większość z nas nigdy nie mogłaby sobie pozwolić, czy to ze względu na umiejętności, czy nieśmiałość, aby wystąpić przed publicznością solo. Ukrycie się w zespole umożliwia otworzenie się bez obawy o osobiste niedoskonałości oraz zdemaskowanie własnej wrażliwości. Nie oznacza to, że odpowiedzialność należy przeczekać na innych. Wręcz przeciwnie. Bez przejmowania odpowiedzialności na siebie nie można mówić o byciu w zespole. Jednym słowem – niech żyje kolektywy!

Następny element: konieczność przewycięzania własnych niedoskonałości i pokonywania oporu materii. Pomijając względy organizacyjne, które z reguły dotyczą wąskiej grupy ludzi, chodzi tu o ciągłą walkę ze swoim naturalnym instrumentem. Jest to „urządzenie” amatorskie i długie lata mijają zanim można zacząć muzykować swoim głosem, a nie tylko go z siebie wydobywać.

A my chwytny się utworów, których wymogi nie są amatorskie. W zeszłym roku byliśmy dwa razy w Gdańsku. Miałoby to obchodzić swoje tysiączne urodziny i przypadł nam w udziale zaszczyt koncertowania w ramach obchodów jubileuszu, w tym również podczas finału cyklu filharmonicznego

we wrześniu. Na warsztacie znalazł się utwór, który ze względu na rozmiar tzw. aparatu wykonawczego jest mało znany z wykonań na żywo nawet melomanom. Była to VIII Symfonia Gustawa Mahlera zwana „Symfonią tysiąca”. Jak nazwa wskazuje, do jej wykonania potrzeba tysiąca instrumentalistów i śpiewaków. Tym razem udało się zebrać „tylko” kilkaset osób (m.in. z Holandii, Białorusi i Finlandii), a i tak zapanowanie nad taką ilością wykonawców stanowiło nie lada wyzwanie dla organizatorów, a także (a może przede wszystkim) dla dyrygenta – Zygmunta Rycherta. Dla nas było to jednak przede wszystkim wyzwanie wykonawcze. Utwór napisany został w ten sposób, że często następujące po sobie dźwięki zdawały się być trudne do przewidzenia. Wiele też trzeba było wysiłku, aby na równi z poprawnością intonacyjną wyrazić zamierzoną przez kompozytora ekspresję – utwór zwany jest też „Symfonią miłości”!

W każdym razie w takich wydarzeniach nie co dzień bierze się udział, bo też one same są niecodzienne. Wykonań VIII Symfonii Mahlera było w Polsce od momentu jej powstania w 1907 roku zaledwie kilka. A do tego tysiąclecie każde miało też obchodzić raczej nie co chwile...

Skoro ogarnął mnie ton kronikarski, nie mogę pominąć krótkiego opisu wydarzeń ostatnich dni marca. Chór został zaproszony do udziału w festiwalu pt. „Tempus Paschale” zorganizowanym w Lublinie przez Stowarzyszenie „Pro Musica Antiqua”. Festiwal składa się z cyklu koncertów w trzy kolejne soboty i niedziele Wielkiego Postu. Koncert naszego zespołu zatytułowany „Oczekiwanie” był, tak jak wszystkie koncerty festiwalu, utrzymany w charakterze i nastroju wielkopostnym. Złożony z utworów sakralnych bądź pozostających tylko w duchu wielkopostnym, miał słuchaczy wzruszyć i zatopić w zadumie. Myślę, że to się udało.

Na zmianę więc trochę uniesienia, radości i smutku oraz zadumy – tak w śpiewaniu, jak i w życiu. Wracając więc do początku: różne potrzeby przyciągają nas chórzystów do zespołu. Każdy ma swoje własne. I tylko cieszyć się, że jest gdzie je zaspokoić i realizować. Jeśli jeszcze przy okazji można zobaczyć nieco świata lub nawiązać kontakty ułatwiające dalsze życie i pracę – to tylko palce lizać.

Co więcej, w ciągu kilku lat jako chórzysta spotkałem się z naprawdę nielicznymi wyrazami niechęci lub niezrozumienia. Ale tak się złożyło, że w ostatnim roku akademickim zdarzyło się to dwa razy (stąd może ton całego tego tekstu). Tutaj tylko o jednym ze zdarzeń. Po zakończonym koncercie inauguracyjnym rok akademicki w Politechnice, który odbył się w „Chatce Żaka”, do chórzystów podchodziła młoda reporterka z Akademickiego Radia „Centrum” i zadawała pytanie: „Czy nie wstydzisz się tego, że śpiewasz w chórze?” Wówczas, zbytnio zaskoczony, coś odpowiedziałem, tak jakbym sam siebie tłumaczył. Teraz, wykorzystując fakt, że miałem pół roku na zastanowienie oraz mając przewagę słowa pisanego, mógłbym tylko zapytać: czy ta reporterka nie wstydzi się biegać z takim dużym mikrofonem i zadawać niemądre pytania?

Marcin Opaliński

Teatr Tańca

GTWPL sezon 1996/97 zakończyła w czerwcu prezentacją nagrodzonej w Kaliszu choreografii „Zdani na siebie” podczas IV Międzynarodowej Konferencji Tańca Współczesnego i Festiwalu Sztuki w Bytomiu.

Kolejny sezon 97/98 grupa rozpoczęła od dwutygodniowych warsztatów tanecznych zorganizowanych w Gardzienicach w sierpniu 1997. Do współpracy zaprosiliśmy Jacka Lumińskiego, uzna-

nego w świecie nauczyciela tańca i choreografa, który prowadził z nami technikę tańca współczesnego.

Największym naszym sukcesem organizacyjnym 97 roku było zorganizowanie I Lubelskich Spotkań Teatrów Tańca. Ten międzynarodowy Festiwal odbył się w dniach 11–14 listopada. Gośćmi festiwalu były grupy z USA, Słowacji, oraz cztery zespoły z Polski, w tym nasza GTWPL. Obok spektakli zorganizowaliśmy wspólnie z Centrum Kultury w Lublinie ogólnopolskie warsztaty tańca współczesnego, prowadzone przez dwóch nauczycieli z Polski i trzech nauczycieli z USA. Impreza uznana została przez władze miejskie, wojewódzkie i media za jedno z ciekawszych wydarzeń kulturalnych 1997 roku, a grupa uznana została za nowe ciekawe zjawisko współczesnego teatru.

Po raz trzeci potwierdziliśmy wysoką jakość prezentowanych przez nas spektakli podczas VI Międzynarodowych Prezentacji Współczesnych Form Tanecznych w Kaliszu w marcu 1998. Tym razem za spektakl „W tej anizotropii po prostu byliśmy” GTWPL otrzymała II nagrodę a Hanna Strzemiecka – nagrodę specjalną dla choreografa.

W kwietniu na zaproszenie Akademii Ruchu braliśmy udział w Projekcie „TECZA”. Na dwóch samodzielnych koncertach zaprezentowaliśmy swoje prace w Warszawskim Centrum Sztuki Współczesnej oraz poprowadziliśmy dwudniowe warsztaty taneczne dla młodzieży z rejonu warszawskiego.

Również w kwietniu zrealizowaliśmy pierwszy etap Projektu POLSKA–FRANCJA. W ramach tego etapu gościliśmy grupę tańca współczesnego z INSA w Lyonie, podobnej do naszej technicznej uczelni. Goście nasi zwiedzili Politechnikę, Lublin, poprowadzili wykład dla studentów prezentujący ich uczelnię i, realizowany przez INSA, unikalny w skali europejskiej program kulturalny. Wzięli też udział w organizowanym corocznie przez GTWPL charytatywnym koncercie na rzecz dzieci z chorobami krwi oraz w warsztatach tanecznych: folklorystycznych i tańca współczesnego.

W maju zrealizowaliśmy drugi etap Projektu POLSKA–FRANCJA. Podczas pięciodniowego pobytu w Lyonie wzięliśmy udział w koncercie w ramach obchodów dni INSA, uczestniczyliśmy w warsztatach prowadzonych przez francuskich zawodowych choreografów i zwiedziliśmy Lyon. Ogromnym przeżyciem było zwiedzenie Opery Lyońskiej, gdzie mogliśmy

obejrzeć lekcję baletu tancerzy Opery oraz próby spektaklu „Carmen”. Także w maju tego roku pokazaliśmy swoje choreografie podczas koncertu na Juwenaliach ‘98 oraz podczas koncertu otwierającego Międzywojewódzki Konkurs Recytatorski w Centrum Kultury w Lublinie.

W lipcu zaprezentujemy się już po raz trzeci na V Międzynarodowej Konferencji Tańca i Festiwalu Sztuki w Bytomiu.

Na uwagę zasługuje fakt, że prawie wszystkie wydarzenia, w których GTWPL brała udział lub była ich organizatorem, finansowane były ze środków pozyskanych przez naszą grupę spoza uczelni (ponad 98 %).

HAST

ZTT PL „GAMZA”

Dla dzieci, dla miasta

Zespół Tańca Towarzyskiego Politechniki Lubelskiej „GAMZA” już od 28 lat łączy, bawi i wychowuje kolejne pokolenia studentów. Taniec jest doskonałą formą relaksu, a prawdziwą satysfakcją daje wówczas, gdy dzięki niemu można nieść pomoc i uśmiech najbardziej potrzebującym. Taka właśnie idea przyświeca „Gamzie” i w związku z tym zespół jest od siedmiu lat patronem Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 26 w Lublinie. Jest także organizatorem charytatywnego Koncertu Noworoczno-Karnawałowego, spotkań z Mikołajem dla dzieci z domów dziecka, zabaw choinkowo-karnawałowych oraz z okazji Dnia Dziecka.

Obok działalności charytatywnej ZTT PL „GAMZA” bierze szeroki udział w życiu kulturalnym miasta i regionu. Jego obecność zaznacza się na imprezach sportowych, zjazdach naukowych, dyskotekach, wyborach Miss Lubelszczyzny i innych.

Zespół jest również organizatorem gali tanecznej o ogólnopolskim zasięgu i znaczeniu, a mianowicie Ogólnopolskiego Turnieju Tańca Towarzyskiego o Puchar JM Rektora Politechniki Lubelskiej. Już po raz szósty najlepsze pary taneczne klas B, A i S z całej Polski swoim udziałem potwierdziły renomę tej imprezy.

Piotr Robert Mochol

„Gamza” świętowała z Polonią

Na zaproszenie Konsula Generalnego RP w Brześciu skierowane w imieniu tamtejszej Polonii na obchodach Święta 3 Maja był rektor Politechniki Lubelskiej prof. Kazimierz Szabelski i Zespół Tańca Towarzyskiego „Gamza”.

Uroczysty koncert z okazji tego bliskiego sercom Polaków na Wschodzie święta odbył się 2 maja w Teatrze Brzeskim. Wśród widzów byli m.in.: ambasador RP w Mińsku, konsulowie z Mińska i Brześcia, mer Brześcia, wojewoda i wicewojewoda białsko-podlaski. Koncert studenckich tancerzy był przyjęty owacyjnie (na stojąco!), a o miłą atmosferę całego pobytu zadbał gospodarz.

Zespół Tańca Towarzyskiego „Gamza” znany jest brzeskiej publiczności; występował tam już po raz trzeci. W specjalnie przygotowanym programie znalazły się tańce standardowe i latyno-amerykańskie oraz bardzo efektowny show taneczny. Wśród 30 studentów, którzy wyjeżdżali do Brześcia, obok wytrawnych tancerzy byli również członkowie grupy młodzieżowej.

Udział rektora Politechniki Lubelskiej i Zespołu Tańca Towarzyskiego „Gamza” w uroczystym koncercie w Brześciu wyraża uznanie dla tamtejszej Polonii i ma związek z wieloletnią współpracą naszej uczelni z Politechniką w Brześciu.

Marta Kurowska

KLUB „KAZIK”

Stary, nowy „KAZIK”

W lutym tego roku wznowił działalność Klub Studentów Politechniki Lubelskiej „KAZIK”. Pieczę nad nim, jak dawniej, sprawują członkowie Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Klub już po raz trzeci zmienił swój lokal. W pierwszych latach działalności mieścił się w „Oxfordzie” – budynku Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki, lecz popularność klubu zmusiła organizatorów do przeniesienia go do większego lokalu. Nową siedzibą stała się sala w budynku stołówki studenckiej. Wystrój wnętrza sprzyjał tworzeniu atmosfery klubu studenckiego i organizowaniu różnych imprez kulturalnych. W owym czasie „KAZIK” zasłynął z wieczorów rockowo-bluesowych, dyskotek i giełd muzycznych. Bywały też zupełnie inne imprezy: wieczory autorskie i kabaretony.

Obecnie, po kolejnej przeprowadzce, klub „zszedł do podziemia” i mieści się w dawnych magazynach stołówki. To usytuowanie sprawiło wiele kłopotów podczas przebudowy, ale dzięki połączonym staraniom NZS, kierownictwa uczelni i sfery technicznej udało się stworzyć dobrze wyposażone wnętrze. Aby nie zasmucić stałych bywalców, powiem, że nie wszystko uległo zmianie. Została stara nazwa, która nieodłącznie kojarzy się z osobą rektora Kazimierza Szabelskiego, przed laty „ojca chrzestnego” Klubu.

Zgodnie z tradycją kontynuowane będą koncerty i spotkania z wieloma przedstawicielami życia artystycznego. Klub jest i nadal będzie miejscem chętnie odwiedzanym przez studentów w czasie przerw między zajęciami.

Tomasz Gros

KLUB PŁETWONURKÓW PL

Bezpieczne głębiny

Są sporty takie jak lotniarstwo, alpinizm, czy dalekie piesze wyprawy, lecz nas pociągają głębiny. Cisza i spokój podwodnego świata sprawiają, że nurkujemy niezależnie od pogody i pory roku.

Organizujemy wyprawy nurkowe nad ciepłe morza, w czasie ostatnich wakacji byliśmy w Chorwacji, nurkujemy także w zimnych i nie najczystszych wodach naszego kraju.

Jednak nurkowanie to nie tylko zabawa w „rybki”. Staramy się za każdym razem podnosić swoje kwalifikacje, wykonując ćwiczenia z ratownictwa wodnego. Oczyszczamy akwen, w którym nurkujemy, z różnych dziwnych przedmiotów wrzucanych tam przez ludzi „ekologicznych inaczej”. Na szczęście takich znalezisk w jeziorze, w którym najczęściej nurkujemy, nie ma zbyt wiele. Piaseczno, bo o nim mowa, jest jednym z czystszych jezior Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. Wielokrotnie spotykaliśmy podczas eksploracji jego głębin (głębokość do 38 m) różnych mieszkańców podwodnego świata. Najczęstszymi były raki, zdarzały się też okonie, karpie, szczupaki i węgorze. Jeden z kolegów twierdził nawet, że widział śledzia, i to całkiem sporego, lecz to chyba był skutek nurkowania w pierwszy dzień kwietnia.

Celem, jaki postawiliśmy sobie w tym roku, jest rozpropagowanie wśród studentów, ale nie tylko, piękna nurkowania rekreacyjnego. Wywiady w Radio Centrum, informacje w „Dzienniku Wschodnim” czy felietony w Telewizji Lubelskiej pomagają nam pokazać, że nurkowanie, przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa, może być bardzo ekscytujące. Może opis jednego z pierwszych nurkowań w tym roku zachęci do przyłączenia się do nas.

Było tak: niedziela, dziewiąta rano. Przyjazd nad jezioro. Śnieg właśnie zaczął padać, temperatura powietrza minus pięć. Wsiadam z samochodu i zastanawiam się, co mnie przywiodło w to miejsce. Miało być nurkowanie pod lodem, ale z powodu słabej zimy lodu nie ma. Rozkładamy sprzęt i pierwsza para przygotowuje się do zejścia pod wodę. Ostatnie instrukcje od kierownika nurkowania i zaczynamy schodzenie.

Mimo że woda ma tylko dwa stopnie powyżej zera, dzięki suchym skafandrom nie marzniemy. Głębokość dziesięć metrów, i już pierwsze spotkanie. Rak, i to całkiem spory, umyka przed nami. Płoszy go odgłos pracujących automatów oddechowych. Schodzimy głębiej; to już szesnaście metrów. W mule leży zagrzebany węgorz. Przy próbie pogłaskania niewdzięcznik ucieka. Niestety, możemy przebywać tu tylko chwilę, żeby nie przekroczyć czasu bezdekompresyjnego nurkowania. Nagle sygnał z góry, od nurka ubezpieczającego. Patrzę na zegarek i znowu, jak za każdym razem, dziwię się, że przecież byłem tu tylko chwilę, a to już minęło dwadzieścia pięć minut. Zaczynamy powolne wynurzanie. Jeszcze tylko minuta spędzona na głębokości trzech metrów dla kosmetycznej dekompresji i jesteśmy na powierzchni. Szybka zmiana i następna para rozpoczyna nurkowanie, a my już przebrani i z kubkami gorącej herbaty siedzimy na brzegu i opowiadamy swoje wrażenia. Kolejne nurkowanie zakończone sukcesem. Pełna satysfakcja i uśmiechy „od ucha do ucha”. Teraz wiem, dlaczego tu jestem. Czekam do następnego nurkowania. Może już za tydzień?

Tomasz Pać

Ostatnie wskazówki przed nurkowaniem.

„Dwutakt” jest rubryką Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klubu Uczelnianego AZS Politechniki Lubelskiej.

Chcemy informować o wszystkim, co ma związek z szeroko rozumianą kulturą fizyczną, relacjonować wydarzenia sportowe, imprezy rekreacyjne, obozy, rajdy. Przedstawimy sylwetki najlepszych, sportowców, trenerów, nauczycieli, działaczy oraz wszystkich, którym bliska jest idea promowania zdrowia.

Mamy ambicję podniesienia rangi wychowania fizycznego i sportu akademickiego w perspektywie reformy systemu kształcenia. W tym celu staramy się tworzyć swoiste lobby ludzi doceniających rolę aktywności ruchowej we współczesnym życiu.

Wychowanie fizyczne na uczelni

Kultura fizyczna jest pojęciem bardzo pojemnym. Zawiera w sobie takie określenia, jak: sport szkolny, akademicki, kwalifikowany, wychowanie fizyczne, turystyka, rehabilitacja i rekreacja. Często ich znaczenia zachodzą wzajemnie na siebie lub uzupełniają się.

Na uczelni najbardziej powszechną formą uprawiania ruchu jest wychowanie fizyczne. Jest to przedmiot obowiązkowy dla wszystkich studentów, jednak w różnym wymiarze czasowym. Zajęcia odbywają się raz w tygodniu i trwają dwie jednostki lekcyjne, czyli 1,5 godziny. Najwięcej, bo cztery semestry zajęć z wychowania fizycznego mają studenci Wydziału ZiPT, większość studentów ma dwa semestry. W warunkach reformy systemu kształcenia nieodzowne wydaje się rozszerzenie przedmiotu na większą liczbę semestrów. W idealnej sytuacji student powinien mieć kontakt ze sportem przez cały okres studiów. W zachodnich i amerykańskich szkołach wyższych wychowanie fizyczne jest przedmiotem fakultatywnym. Fakultatywność polega na możliwości wyboru spośród rozmaitych form aktywności ruchowej. Student, układając swój program studiów, obligatoryjnie umieszcza w nim wychowa-

nie fizyczne. W naszych warunkach należy łączyć formę przedmiotu obowiązkowego z fakultatywną, w przyszłości stawiając na tę drugą. Wiąże się to z rosnącym poziomem świadomości uczniów i studentów, dotyczącej zdrowotnych aspektów kultury fizycznej.

W nowej koncepcji kształcenia ogólnego, nie umiejętności i sprawności sportowe, ale uczeń czy student, jako osoba w procesie swojego rozwoju, ma stać się zasadniczym punktem odniesienia przy konstruowaniu programów i doborze treści kształcenia. Nie uczniowie mają dostosować się do programu, który obiektywnie korzysta ze stanów zasobu kultury fizycznej, ale zawarte w programie treści mają być tak dobrane pod względem ilościowym i jakościowym, a całość programu tak skonstruowana, aby jak najlepiej służyły rozwojowi i zdrowiu uczniów i studentów. Takie podejście umożliwi prawidłowy dobór treści programowych ze względu na ich merytoryczną przydatność w kształtowaniu człowieka jako osoby.

Obecnie daje się zauważyć stopniowy wzrost zainteresowania studentów sportem. Coraz więcej osób z roczników nie objętych obowiązkowym wychowaniem fizycznym bierze udział w zajęciach

fakultatywnych. Jest to bardzo korzystny trend, będący konsekwencją prawidłowej pracy nauczycieli wf. Powinniśmy za wszelką cenę dążyć do tego, aby edukacja sportowa studentów nie kończyła się wraz z ostatnim wpisem do indeksu.

Na mocy ustawy o kulturze fizycznej z 18 stycznia 1996 roku, od 1 września 2000 roku w szkołach będzie realizowany program 5 godzin obowiązkowego wychowania fizycznego tygodniowo. Oczywiście sama ustawa niczego jeszcze nie zmienia, ale nawet uwzględniając

Sekcja piłki ręcznej Klubu Uczelnianego AZS PL w roku akademickim 1997/98

Od lewej stoją: Tomasz Pastuszka, Paweł Bender, Sebastian Lipiec, Robert Zarzycki, Wojciech Wiśniowski, Rafał Przeworski, Paweł Wojewoda, Hubert Bocian, trener drużyny mgr Arkadiusz Łątka. Siedzą od lewej: Radosław Dolak, Mariusz Łańcucki, Cezary Figarski, Marcin Iwan, Sylwester Borkowski, Paweł Szewczyk, Piotr Kowalczyk, Dariusz Żak, Piotr Szewczyk. Na zdjęciu brak: Pawła Pońskiego, Grzegorza Wojdana, Wojciecha Powszedniaka.

powszechnie znane braki w infrastrukturze sportowej, ufam, że przyszli absolwenci szkół średnich będą reprezentować wyższy poziom świadomości w odniesieniu do kultury fizycznej. Takim potencjalnym studentom trzeba stworzyć warunki do rozwijania i utrwalania umiejętności i wiadomości zdobytych na niższych szczeblach edukacji.

Pragnę teraz podzielić się kilkoma uwagami dotyczącymi sportu akademickiego. Obecnie studenci Politechniki Lubelskiej mogą rozwijać swoje sportowe pasje w następujących sekcjach Klubu Uczelnianego AZS: piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa kobiet i mężczyzn, lekkoatletyka, tenis stołowy, badminton, koszykówka, pływanie, tenis ziemny, szachy, brydż sportowy, taekwondo, karate Ojama, aerobik, karate Shotokan, judo, kulturystyka. Choć tradycyjnie w środowisku akademickim dominują gry sportowe, to w ostatnich latach widać zainteresowanie innymi dyscyplinami.

Aktualnie trwa dyskusja nad budową nowego systemu rozgrywek akademickich, całkowicie niezależnego od ligi związkowej. System ten przeznaczony jest przede wszystkim dla zawodników studiujących na uczelniach różnego typu, którzy nie mieszczą się w składach zespołów ligi związkowej i nie mogą lub nie chcą poświęcić się wyłącznie uprawianiu sportu zawodowego.

Główne cele systemu to przede wszystkim: umożliwienie studiującej młodzieży aktywnego uczestnictwa w sporcie wyczynowym, podtrzymanie tradycji gier sportowych w środowisku akademickim, tworzenie silniejszej więzi uczelni ze sportem, tworzenie na uczelni przyjaznej atmosfery dla sportu wyczynowego przez utożsamianie osiągnięć drużyny z nazwą i tradycjami uczelni, współzawodnictwo w ramach drużyn o zbliżonym poziomie sportowym (także regionalne i ogólnopolskie), koncentracja uwagi na sporcie amatorskim, wzrost znaczenia sportu w ocenach generalnych uczelni. Celem sportowym jest zdobycie tytułu Akademickiego Mistrzostwa Polski. Cele perspektywiczne to wzrost poziomu sportowego i rozgrywek zawodowych, stworzenie mechanizmów finansujących rywalizację. Środki na realizację systemów współzawodnictwa mają pochodzić z uczelni, Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, z MEN oraz od instytucji wspierających sport wyczynowy na uczelni, sponsorów itp.

Niezależnie od toczącej się dyskusji nad nowym systemem rozgrywek akademickich, należy przyjąć jako podstawowe założenie konieczność wzmocnienia prestiżu sportu i sportowców na uczelniach. Należy docenić ciężką pracę studenta, który oprócz podstawowych obowiązków wynikających z realizowania programu studiów, znajduje czas i ochotę, by reprezentować barwy swojej uczelni.

Bożydar Spólnicki

AZS

Nasz klub

AZS jest najliczniejszą organizacją studencką działającą na terenie naszej uczelni. Skupia studentów biorących czynny udział w życiu sportowym oraz chcących sprawdzić swoje umiejętności przy organizacji imprez masowych.

AZS zajmuje się przede wszystkim promocją sportu wśród młodzieży studenckiej poprzez organizację zajęć w sekcjach

sportowych. Staramy się zapewnić atrakcyjną formę zajęć, aby zadowolić jak największą liczbę studentów. W ubiegłym roku akademickim otrzymaliśmy po raz pierwszy dotację z MEN na utworzenie nowych sekcji, sprzęt, sportowy oraz specjalistyczne obozy sportowe. Wśród nowo utworzonych sekcji dużą popularnością cieszą się: aerobik, taekwondo, karate.

Ważnym aspektem naszej działalności jest organi-

zacja masowych imprez sportowych. Do najważniejszych z nich należą: turnieje grup dziekańskich w siatkówce, koszykówce, bieg o Puchar Dziekana Wydziału Mechanicznego, turniej piłki nożnej drużyn mieszanych. Ponadto bierzemy czynny udział w organizacji Juwenaliów.

AZS zapewnia korzystanie z siłowni, sali gimnastycznej oraz możliwości korzystania ze sprzętu sportowego. Najlepszych sportowców staramy się nagrodzić stypendiami sportowymi, które przyznawane są w formie obiadów. Wyróżnieniem jest również wyjazd na festiwal sportu do Wilkas koło Giżycka.

KU AZS ma też możliwość wysyłania swoich członków na organizowane przez ZG szkolenia, między innymi dla instruktorów oraz sędziów sportowych.

Nasz klub współpracuje również z innymi organizacjami studenckimi na terenie uczelni i miasta, reprezentuje uczelnię w różnego rodzaju rozgrywkach sportowych na szczeblu lokalnym i centralnym.

W bieżącym roku akademickim nasi reprezentanci brali udział w Mistrzostwach Polski w następujących dyscyplinach: judo, narciarstwie, wspinacze, piłce nożnej, piłce ręcznej i piłce siatkowej kobiet i mężczyzn. Największym sukcesem indywidualnym jest brązowy medal zdobyty przez Pawła Borocho w judo.

Corocznym zwyczajem jest organizowanie Balu Sportowca, na którym rozstrzygane są wyniki plebiscytu na najpopularniejszego sportowca roku naszej uczelni. Tradycją stają się również spotkania przedświąteczne, na które zapraszamy trenerów i pracowników Studium WFIS.

Pracą KU AZS kieruje 14-osobowy Zarząd, który spotyka się raz w tygodniu w celu omówienia bieżących spraw. W tej kadencji funkcję prezesa pełni Marta Fijałka – studentka IV roku WZiPT.

Bożena Wicha

System Zapewniania Jakości Kształcenia

- Strategia kształcenia formułowana przez model jakości wynikający z normy ISO 9001 – zeszyt QE-1,
- Planowanie jakości kształcenia (interpretacje i schemat postępowania) – zeszyt QE-2,
- Projekt planu jakości kształcenia w Politechnice Lubelskiej (specyfikacja problematyki) – zeszyt QE-4.

Materiały te zostały przekazane rektorowi oraz dziekanom wszystkich wydziałów.

Jednym z pierwszych zadań podjętych przez pełnomocnika było ujednoczenie działań podejmowanych w skali uczelni oraz ujednoczenie używanej terminologii i pełnomocnictw zgodnie z sugestiami norm ISO serii 9000. Wynikiem tych prac było powołanie Rady Jakości w składzie: dr hab. inż. Stanisław Plaska, prof. nadzw. PL – przewodniczący i członkowie: dr hab. Grzegorz Gładyszewski, prof. nadzw. PL, dr inż. Marek Horyński, dr hab. Leopold Koczan, prof. nadzw. PL, dr hab. Marek Kosmulski, prof. nadzw. PL, dr inż. Dariusz Mazurkiewicz, dr hab. Krzysztof Murawski, prof. nadzw. PL, dr inż. Marek Pawlak i dr inż. Adam Wasilewski.

Do kolejnych zadań należą:

- a) określenie potrzeb regionu i oczekiwań przemysłu w zakresie kształconych absolwentów,
- b) sformułowanie wymagań stawianych programowi kształcenia dydaktycznego,
- c) określenie modelu struktury programu kształcenia,
- d) określenie miar oceny warunków kształcenia,
- e) analiza obecnych warunków kształcenia,
- f) sformułowanie kryteriów oceny procesu kształcenia,
- g) opracowanie metod nadzorowania procesu dydaktycznego,
- h) opracowanie procedur i instrukcji SZJK.

Realizacja przedstawionych zadań przebiega zgodnie z opracowanym jeszcze w 1997 r. Planem Jakości Kształcenia. Część zadań przedstawionego planu należy do obowiązków zespołów, powołanych do opracowania „Programu reformy systemu kształcenia w Politechnice Lubelskiej”.

Utworzenie Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wymaga akceptacji i zaangażowania całego środowiska akademickiego, wszystkich nauczycieli, studentów, a także obsługi administracyjnej. Dlatego też bardzo cenne będą wszystkie uwagi zgłaszane do dziekanów lub też pełnomocników, dotyczące zauważanych problemów i możliwości ich rozwiązania.

Stanisław Plaska

Teksty napisali lub opracowali do druku:

Ryszard Bania, Dyrektor Biblioteki Głównej
Hanna Celoch, Kierownik Oddziału Informacji Naukowej
Roman Dorosz, Przewodniczący Samorządu Studentów PL
Marzenna Dudzińska, adiunkt w Katedrze Inżynierii i Ochrony Środowiska, WBiS
Elżbieta Flisiak, Kierownik Działu Nauczania i Toku Studiów
Tomasz Gros, Kierownik Klubu „Kazik”,
Mieczysław Hasiak, starszy wykładowca w Katedrze Zarządzania Przedsiębiorstwem, WZiPT
Wojciech Jarzyna, adiunkt w Katedrze Napędów Elektrycznych
Kazimiera Karczewska, emerytka, b. Kierownik Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej
Elżbieta Kloc, asystent w Katedrze Inżynierii i Ochrony Środowiska, WBiS
Jan Kukielka, Dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej
Marta Kurowska, Rzecznik Prasowy
Tomasz Kusz, Kierownik Dziekanatu Wydziału Mechanicznego
Piotr Markowski, Przewodniczący Kola Naukowego Menedżerów
Piotr Mochol, Kierownik Zespołu Tańca Towarzystwa „Ganza”
Jerzy Montusiewicz, adiunkt w Katedrze Podstaw Techniki, WZiPT
Justyna Mróz, Kolo Naukowe Menedżerów
Marcin Opaliński, Akademicki Chór Politechniki Lubelskiej
Tomasz Pać, Prezes Klubu Pletwomurków PL „Paskuda”
Stanisław Plaska, Kierownik Katedry Automatyzacji
Elżbieta Ratajewicz-Mikolajczak, adiunkt w Katedrze Podstaw Elektrotechniki, Wydział Elektryczny
Bożydar Spólnicki, Studium WFiS
Hanna Strzemiecka, Kierownik i Choreograf Grupy Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej
Edward Śpiewła, Prorektor ds. Kształcenia
Bożena Wicha, Sekretarz Zarządu Klubu Uczelnianego AZS
Waldemar Wójcik, adiunkt w Katedrze Elektroniki, Wydział Elektryczny

„Biuletyn Informacyjny Politechniki Lubelskiej” wydaje Politechnika Lubelska za zgodą Rektora

Adres Redakcji:

Politechnika Lubelska, ul. Bernardyńska 13, 20-950 Lublin
tel. 53 222 01 w. 20, fax. 53 226 12
e-mail: bipol@rekt.pol.lublin.pl, <http://www.rekt.pol.lublin.pl/bipol>

Rada Programowa:

mgr Marta Bijas, dr inż. Piotr Kacejko,
dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski, prof. PL (przewodniczący),
mgr inż. Magdalena Rzemieniak, dr inż. Adam Wasilewski

Zespół Redakcyjny:

mgr Danuta Hrywniak, mgr Marta Kurowska (redaktor naczelny), mgr Anna Polnik

Stali współpracownicy:

Roman Dorosz, dr Marzenna Dudzińska, mgr Tomasz Kusz, mgr Roman Małysek,
dr inż. Jerzy Montusiewicz, dr inż. Elżbieta Ratajewicz-Mikolajczak,
mgr Krystyna Wojciechowska.

Zdjęcia: archiwum, Danuta Hrywniak, Studencka Agencja Fotograficzna

Projekt okładki: Danuta Hrywniak

Opracowanie barwnych stron: „Interface” – Studio DTP, <http://www.interface.pl>

Lamanie stron tekstowych: Jerzy Kaczorowski „Widok”, tel. 532 51 76

Druk: Zakład Wydawniczo-Poligraficzny Politechniki Lubelskiej,
20-950 Lublin, Bernardyńska 13, tel. 532 53 34

Nakład: 400 egz.

Numer zamknięto 15 maja 1998 r.

*Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych
oraz zastrzega sobie prawo ich skracania i redagowania.*

JUWENALIA '98

